

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Skupno proti onesnaževalcem

Kranj — Izvršni svet kranjske občinske skupščine je konec marca sprejel akcijski program, ki zadeva delo komisij za varstvo okolja v krajevnih skupnostih. Sklenil je, da se pod naslovom »Snažno-lepo-zdravo tudi letos v krajevnih skupnostih v občini nadaljujejo lani začete akcije. Trajale bodo vse leto, predvsem pa aprila in maja.

Konec minulega meseca so se na posvetu zbrali predstavniki vseh krajevnih skupnosti v kranjski občini in predlagano akcijo podprli. V nekaterih krajevnih skupnostih so akcije minuli mesec že organizirali, nekatere pa načrtujejo ta mesec. Predstavnic krajevne skupnosti Kranj-Center pa je s tem v zvezi zanimalo, koliko onesnaževalcev vstopa takšnih, ki odlagajo smeti na najrazličnejših nepriznanih krajih, je že bilo kaznovanih. Ob lanski očiščevalni akciji so namreč v krajevni skupnosti med odstranjevanjem odpadkov našli tudi imena tistih, ki jih skrivaj odvrgli.

Pojasneno je bilo, da tovrstno odkrivanje in kaznovanje kršiteljev doslej ni bilo v navadi. Vendar pa so tudi predstavniki nekaterih drugih krajevnih skupnosti potrdili, da bi v marsikaterih primerih lahko na ta način prav tako odkrili kršitelje. Zato se v zvezi z akcijo Snažno-lepo-zdravo dogovorili, da bodo pri čiščenju oziroma odstranjevanju divjih odlagališč skupaj z inspeksijsko službo posvetili pozornost tudi tovrstnim primerom in tako odkrite kršitelje predlagali, da se jih kaznuje.

A. Ž.

Poraba po dogovoru in načrtih

V jeseniški občini so skrčili programe interesnih skupnosti v okviru dogovorov — Skupna poraba zaostaja — Presežki proračuna za nujne občinske naloge

Jesenice — V jeseniški občini so se z dodatki k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti občine Jesenice za lani dogovorili, da se bo obseg programov v letu 1982 vrednostno povečal za okoli 16 odstotkov, kar pomeni 25-odstotno zaostajanje za rastjo primerljivega dohodka. Septembra so zaradi velike inflacije na osnovi ocenjenega porasta 28 odstotkov primerljivega dohodka izvedli valorizacijo programov interesnih skupnosti, z izjemo občinske zdravstvene skupnosti in skupnosti otroškega varstva, saj sta obe skupnosti izvzeti kot prednostni dejavnosti. Ostale interesne skupnosti pa so valorizirale programe za 4,26 odstotka. Naknadno so za 20 milijonov dinarjev valorizirali tudi program občinske zdravstvene skupnosti. Prispevne stopnje so se med letom prilagajale dinamično prilivanja sredstev, tako da bi bila ob koncu leta ugotovljena čim manjša razlika med dovoljenim obsegom zbranih sredstev in dotokom sredstev.

Ob polletju so v vseh interesnih skupnostih, razen v skupnosti otroškega varstva in skupnosti za zaposlovanje, ugotovili presežke nad dovoljenim obsegom zbranih sredstev v višini 8.850 tisoč dinarjev. Ti so bili izločeni iz računov posameznih skupnosti in odvedeni v sklad za pospeševanje izvoza. Okoli 3 milijone presežka občinske zdravstvene skupnosti ji bo vrnjeno.

Vsa skupna poraba je bila v dogovorjenih okvirih ali je zaostajala celo nekaj več kot 25 odstotkov za rastjo primerljivega dohodka gospodarstva. Vrednost programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti je bila 687.738

tisoč dinarjev, kar je 23 odstotkov več kot leto prej. Na račune skupnosti je tako prišlo za 2.405 tisoč dinarjev več sredstev, kot je bilo s programi dogovorjeno. Presežke so ugotovili pri vseh skupnostih, razen pri skupnosti socialnega skrbstva in zdravstveni skupnosti, ki je zabeležila primanjkljaj 3.403 tisoč dinarjev. Razlike pa so že upoštevali pri dogovorjenih sredstvih za letošnje leto.

Kljub razmeroma nizkemu nominalnemu porastu dovoljene porabe so bili izdatki občinskega proračuna nižji za 1.663.000 dinarjev, vsi zbori občinske skupščine pa so se odločili, da se ta sredstva usmerijo za usposobitev Kosove graščine na Jesenicah, za izdelavo študije Perspektivni razvoj, za sofinanciranje doma na Vodiški planini in za delno pokrivanje stroškov kategorizacije zemljišč na območju jeseniške občine.

D. Sedej

4. septembra spet na Brdo

Brdo — Te dni sta se pod predsedstvom Ivana Mačka-Matičije sestala častni in organizacijski odbor jugoslovanske konjeniške prireditve, ki bo letos 4. septembra na Brdu. V osrednji, spominski dirki »Maršal Tito« bo nastopilo 14 najboljših kasačev iz Jugoslavije. Poleg te bodo še tri kasaške dirke, galopska dirka konj iz jugoslovanskih kobilarn in galopska dirka haflingerjev. Dan prej, 3. septembra, bo prva slovenska razstava haflingerjev, združena z ocenjevanjem in nastopom. Odbor je tudi sprejel sklep, da bo letos mladina do 15. leta imela brezplačen vstop na prireditve.

Uspešen krst Elanovega jadralnega letala

Begunje — S športnega letališča Karlsruhe v Zvezni republiki Nemčiji je 27. aprila poletel s prvim jadralnim letalom DG-300, izdelanim v Elanu, njegov konstruktor Dirks. Razen predstavnikov Elana so bili pri krstnem poletu navzoči tudi nemški izvedenci.

Po štirih poskusnih poletih so vsi ugotovili, da je novo letalo izpolnilo pričakovanja in potrdilo zagotovila proizvajalcev glede vseh zahtevnih lastnosti. Četudi je bilo letalo izdelano v razmeroma kratkem času, je po splošni oceni izvrstno prestalo preizkus.

Do srede maja bodo v Elanu izdelali še tri letala DG-300, saj bodo vsa štiri sodelovala na letošnjem svetovnem jadralnem prvenstvu v ZDA.

JR

V SREDIŠČU POZORNOSTI

»Razdrobljeno« gorenjsko kmetijstvo

Mnogo lažje bi gorenjsko kmetijstvo uresničilo »zeleni plan« — in tudi preskrba bi bila bržčas znatno boljša — če se ne bi ubadalo s tako številnimi problemi. Na Gorenjskem imamo razdrobljeno kmetijstvo, ki že zdaj ne more dohajati večjih potreb po hrani, še težje pa bo v sedanji organizacijski obliki in z načinom dela sledilo čez desetletje ali dve. Razkosana, da skorajda bolj ne more biti, je zasebna kmetijska posest. Povprečna slovenska (in bržčas tudi gorenjska) kmetija ima le 2,6 hektara obdelovalne zemlje, razdeljene na šest parcel. Na usmerjenih kmetijah, ki organizirano pridelujejo za trg, se zato že pojavlja neutešljiv »glad po zemlji« — po nakupu in zakupu.

Imamo razdrobljene kmetijske organizacije in službe. Poleg Gorenjske kmetijske zadruge, ki združuje zasebno kmetijstvo kranjske in tržiške občine, imamo še zadruge v Škofji Loki in Žireh, svojevrstno kombinacijo zasebnega in družbenega kmetijstva — razdruženo Kooperacijo — ter zadruge Bled in Srednja vas—Bohinj, ki bi brez postranskih dejavnosti (žage, mizarske delavnice, vrtnarije...) že zdavnaj skrahirali. Ob vsem tem pa ostaja jeseniška občina še naprej brez zadržane organizacije in zato smo daleč od usmeritve, da bi zadruge tudi prostorsko približali kmetu. Družbena posesta imamo pri Kmetijsko-živilskem kombinatu in pri zadruzi, pospeševalne službe pri zadrugah, gozdnem gospodarstvu in še pri Živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske, hranilno-kreditne službe pri kmetijskih in gozdarskih organizacijah.

Ne gre na pamet besedičiti, kaj vse bi prinesla združitev oziroma organizacijske spremembe zadrugištva, hranilništva in posojilništva, pospeševalne službe in družbenega kombinata. Potrebne bodo strokovne analize. Te naj bi zaposlene v kmetijskih organizacijah, kmete — člane in kooperante zadruge ter vse delavce, ki iz svojega dohodka izločajo denar za kmetijstvo, prepričale, da bo potlej pridelovanje hrane bolj smotno in oskrba boljša. To pa so tudi končni cilji organizacijskih sprememb, za katere se v sedanjih razpravah zavzemajo komunisti.

Samo organizacijske spremembe ne bodo rešile gorenjskega kmetijstva, če sočasno ne bomo postavili kmetijstva na gospodarske temelje, vzpostavili trdnije odnose med kmetom in zadruzo, osvobodili pospeševalne službe administrativnega dela in podobno. Potem se morda ne bo več zgodilo, da bi v enem letu na Gorenjskem na črno zaklali ali prodali preko štiri tisoč goved ali da bi, denimo, ostal v bankah neizkoriščen kmetijski denar, ker pač (onemogle) kmetijske organizacije ne morejo najeti posojil.

C. Zaplotnik

Stoletne bukke ni več — V Poslovno-prireditvenem centru Gorenjski sejem so bili po prvomajskih praznikih osupli. Ko so prišli na delo, so videli, da soletne bukke v Savskem logu ni več. Med prazniki so jo posekali. O dogodku so takoj obvestili postajo milice. Zaradi drevesa, ki je sicer dajalo prijetno senco, so imeli na sejmu težave, ker se je v kotanjah ob deževju nabirala voda. Vendar so pristojni posek prepovedali. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da so takšno drevo med prazniki vendarle posekali... (A. Ž.) — Foto: F. Perdan

Dela kasnije

Kranj — Območna vodna skupnost Kranj je lanski plan vodnogospodarskih del na nižinskih in višinskih vodotokih razširila za nekaj vzdrževalnih del, saj so nekateri sofinancirali, predvsem za Šobec, tovarna Iskra pa za ureditev desnega brega Save. Denar so namenili tudi za varstvo kvalitete voda skupaj s sodelovanjem interesne komunalne skupnosti Kranj.

Po poplavih v Žireh so morali denar nameniti za vzdrževanje nižinskih vodotokov na tem območju, za letos pa so ostala kot nujna dela na desni brežini Save v Kranju, Sava v Piškovcih, sana-

D. S.

OBVESTILO V GLASU — ZANESLJIV USPEH

OBČINSKI POMLADANSKI KROS — Na letošnjem občinskem pomladanskem krosu, ki ga je na Ovčanovem travniku organiziral AK Triglav, je nastopilo nad sedemdeset tekačev. Udeležba je bila najboljša v pionirskih konkurencah, medtem ko so bile ostale kategorije zaradi delovne sobote slabše zasedene. (-dh) — Foto: F. Perdan

8. SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA Kranj 13.-19.5.83

drobno gospodarstvo
inovacijekooperacije
ponudba in povpraševanje

republiška razstava inovacij

camp oprema
camp prikolicečolni, jadrnice
oprema za podvodni ribolovjadralne deske
mopedi, motorji

Sprejem rabljene športne opreme v sredo in četrtek od 10. do 17. ure v hali A Gorenjskega sejma.

PO JUGOSLAVIJI

BREZ POSOJILA NA DOPUST

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Borislav Srebrnič je na tiskovni konferenci v okviru majskega srečanja turističnih novinarjev v Makarski dejal, da smo najtne na trgu v zadnjih mesecih omilili, preskrbi v turizmu pa postajamo se posebno pozornost. Pričakujemo tudi, da se bo kmalu izboljšala preskrba s kavo. ZIS in ostali pristojni organi si prizadevajo normalizirati tudi razmerje med ponudbo in povpraševanjem po bencinu ter, takoj, ko bo mogoče, odpraviti tudi bane. Srebrnič je izrazil prepričanje, da se bo to prav kmalu zgodilo. Povedal je tudi, da kreditiranje dopustov v državi ne pride v poštev.

SREČANJE JUGOSLOVANSKIH RAKETARJEV

Jugoslovanska zveza raketarjev, ki povezuje okoli 60 klubov, bo tudi vnaprej spremljala razvoj astronavične in raketne tehnike v svetu, so poudarili na tridnevem srečanju jugoslovanskih raketarjev na Lisci. Skrbeli bodo za napredek in razvoj astronautično-raketnih društev na osnovnih in srednjih šolah in se na vrsto spodbujali mladino za to vrsto zanimive in boristne dejavnosti.

TITO - REVOLUCIJA - MIR

Na zaključnem republiškem tekmovalnem zvečanju revolucionarne zgodovine, ki je tudi tokrat potekalo pod skupnim naslovom Tito - revolucija - mir, je v soboto sodelovalo 38 pionirjev in pionirk in 37 članov osnovnih organizacij ZSMS na srednjih šolah, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Med pionirji je v prvi kategoriji zmagovala Nina Ramšak iz Maribora pred Albino Markoli iz Lenarta. Med mladinci je bil najboljši Mejan Kresnik iz Celja pred Andrejem Kovačičem prav tako iz Celja, tretji pa je bil Rajko Hribar iz Kamnika.

OD GLINE DO LIKE

Iz Banije, kjer je štafeta mladosti prenočila od sobote na nedeljo so mladinci štafete ponesli iz Korduna v Topusko in Vrginmost, kjer so ji pripravili svečan sprejem. Nato so mladinci in mladinke ponesli štafeto po obronkih Petrove gore. V Rakovici pa so štafeto prevzeli mladi iz Like.

88 dreves v spomin na Tita - Krajanje Nakla, delavci Zivil in Cestnega podjetja ter vojniki in trije popoldanski udarniški četnjaki posadili ob cesti proti vasi Okroglo 88 velikolistnatih lip, ki bodo trajen pomnik na pokojnega predsednika Tita. Sadike za 335 metrov dolg drevored je kupilo trgovsko podjetje Merkur, v akcijah pa je vsakokrat sodelovalo od 45 do 50 krajanov in delavcev iz organizacij krajevne skupnosti. Žal so neznani vandali že nekaj dni po nasaditvi eno od dreves odlomili in s tem pokazali, kakšen je njihov odnos do drevoreda in urejenosti kraja.

Štafeta mladosti v Sloveniji Skozi tisoče parov rok

Danes ob 12. uri prihaja v Slovenijo zvezna štafeta mladosti. V Čabru se ji bodo izmenjali hrvatski in slovenski mladinci, nato pa bo krenila na svojo 1.700 kilometrov dolgo pot po naši republici. V tednu dni bo njena pot povežala številne kraje naše revolucionarne preteklosti s kraji današnjega uspešnega delovnega in samopravnega razvoja. V šolah, tamovrnih, krajevnih skupnostih jo bodo pričakali mladi delavci, dijaki, študentje, pionirji, vojniki, nekdanji borci, delovni ljudje in občani, ki bodo pozdravnemu pismu, namenjenemu v Beograd, dodali svoje pozdrave in želje.

Prvega dne bodo mladi ponesli simbol mladosti in pripadnosti Titovi ideji po Kočevskem, jutri jo bodo dobili mladi z Dolenjske, obiskala bo tudi del Štajerske, pojutrišnjem pa bo skozirjevirje in Ljubljano pripotovala tudi do gorenjske mladine. Na Japrei jo bodo od ljubljanskih mladincev prejeli skofješki, ki ji bodo v mestu pripravili kratak, a pristrčen sprejem, nato pa jo bodo v Sovodnju izročili mladim iz Idrije. V petek jo bodo ponesli s Cerkljanskega na Primorsko. Ko bo obkročila kraje ob obali, se bo prek Gorice vrnila na Tolminsko in v Trento, kjer bo prenočila.

V Trentu zarana se bodo planinci z njo odpravili prek planinskih postojank in jo pred polnočjo v Vratih predali jeseniški mladini. Popoldne bodo nosili

štafete krožili po Gorenjski. Z Jeseno se bodo skozi Prešerno-vrbo podali v radovljiško občino, kjer bo na Bledu osrednja prireditev. Ta se bo nadaljevala tudi še potem, ko bodo nosilci štafete palice - simbol mladosti - ponesli v Kovor in Tržič. Na Golniku jo bodo nato iz rok Tržičanov prejeli Kranjčani, ki jo bodo pospremili v središče mesta. Tod se bodo vse popoldne vrstile živahne majske prireditve. Iz Kranja se bodo s štafeto palico odpravili prek Visokega, Velesovega in Cerklju proti Brniku in Lahovčam. Tu bodo štafeto prevzeli kamniški mladinci.

V naslednjih dveh dneh bodo z njo nasledil obkročili Koroško, Prekmurje in Štajersko, preden se bodo prihodnji ponedeljek od nje poslovili v Meji. V rokah hrvatske mladine se bo nato odpravila proti Beogradu, kjer bo na dan mladosti, 25. maja, na stadionu JLA slovesnost ob Titovem in mladinskem prazniku.

Na poti se bodo zvezni štafeti mladosti pridružile še številne lokalne štafete s pozdravnimi pismi predsedstvu SFRJ, iz krajev, ki jih zvezna štafeta ne bo obiskala. Prireditve, ki bodo spremljale štafeto, se bo letos udeležilo še več mladih, simbol mladosti bo poteval skozih še več rok in množičnost bo nadomestila blišč nekdanjih manifestacij, ki si jih danes ne moremo privoščiti. D. Z.

11,5 milijona za krajevne skupnosti

Kranj - Za delitev tri petine združenih sredstev za zadovoljevanje skupnih komunalnih potreb krajevnih skupnosti v krajski občini je letos od 45 kandidiralo 28 krajevnih skupnosti. Predračunska vrednost vseh del je znašala prek 72 milijonov dinarjev, krajevne skupnosti pa so za izvajanje del zagotovile prek 58 milijonov dinarjev lastne udeležbe in sicer od tega prek 45 milijonov iz sredstev krajevnega samoprispevka, pristojevljnega dela in materiala občanov. Razlika, prek 19 milijonov dinarjev, pa so krajevne skupnosti pričakovale, da bodo dobile iz združenih sredstev.

Vendar pa je bilo letos na voljo iz združenih sredstev le dobrih 11,5 milijona dinarjev, ki jih je posebni odbor moral razdeliti. Po temeljitem preverjanju in ocenjevanju je bil potem ta znesek razdeljen med 24 krajevnih skupnosti v občini. Želji in zahtevku treh krajevnih skupnosti pa ni bilo moč ugoditi.

Tako je pravna skupnost Cerklje vložila prijavo za obnovo gasilskega doma, ki pa je ni bilo moč upoštevati, ker krajevna skupnost že ima ustrezne prostore za delovanje krajevne samouprave in delegatskega sistema. Za obnovo drugih objektov v krajevni skupnosti pa s sedanjimi kriteriji niso zagotovljena združena sredstva.

Krajevna skupnost Tenetiše je vložila prijavo za gradnjo večna-

menskega objekta za potrebe krajevne samouprave in delovanje delegatske sistema, za trgovino, bife in zbiralnice mleka. Kljub zares velikim potrebam, pripravljenosti krajanov, da pomagajo z delom in materialom, denar pa zbirajo tudi s samoprispeglom, odbor njihove vloge manjka še lokacijsko dovoljenje. Leto pa bodo lahko dobili, ko bo družbeni plan občine usklajen z zakonom o varstvu zemljišč pred spreminjanjem namembnosti.

Krajevna skupnost Zalog pa se je potegovala za združena sredstva za izgradnjo mrliških vežic. Vendar pa tudi ta krajevna skupnost ni predložila lokacijskega dovoljenja, ker še nimajo urejene zemljiške lastnine. Zato odbor tudi njihove vloge ni mogel upoštevati.

Sicer pa se je pri točkovanju prijav odbor ugotovil, da predračuni posameznih krajevnih skupnosti niso realni. Zato je vse krajevne skupnosti obiskala posebna komisija in preverila planirana dela. Večino krajevnih skupnosti so se potem dogovorili, da se višina posreženih združenih sredstev nekoliko zniža, zaradi česar pa ne bo treba krniti začetih programov v krajevnih skupnostih. S tem pa se zmožili, da so iz leta namenjena sredstva lahko razdelili med več krajevnih skupnosti.

Štipendije v navskrižju z željami mladih

Mladi iz radovljiške občine bodo morali verjetno tudi prihodnje šolsko leto iskati štipendije drugod, saj je posebej za študentske štipendije bera pičila - S tem izgublja mladi strokovnjake, kar je seveda slab obet za bodoči tehnološki razvoj

Radovljica - Letošnja štipendijska ponudba v radovljiški občini je v navskrižju s študijskimi odločitvami mladih pa tudi z obstoječo mrežo šol v občini. Domnevamo torej lahko, da bodo mladi iskali štipendije drugod, s tem pa bodo seveda čez čas izobraženi ljudje odhajali iz občine.

Razpis kadrovskih štipendij za prihodnje šolsko leto je na prvi pogled dober, saj so organizacije združenega dela razpisale 314 štipendij, kar je 10 več kot za letošnje šolsko leto in 40 več kot za lansko. Vendar pa je štipendijska bera za študente višjih in visokih šol pičila, namenjenih jim je 8,2 odstotka štipendij, medtem ko gorenjsko povprečje znaša 13,9 odstotka. Zelo malo štipendij je razpisanih za štiri letno srednje izobraževanje, le 16, kar pomeni 5,1 odstotka. Poleg tega jih je za srednje izobraževanje le 5 odstotkov namenjenih za neproizvodna oziroma netehnična področja, kar je mnogo ostriše od šolske mreže, ki usmerja 70 odstotkov učencev v tehnične poklice.

V treh letih šolskem letu imajo radovljiške organizacije združenega dela 500 štipendistov, kar je 54 več kot leto poprej. Struktura vseh štipendistov je po ravni izobrazbe sicer bistveno boljša od vseh gorenjskih štipendistov je 3,94 na sto zaposlenih, na Gorenjskem pa znaša povprečje 4,36. Vendar pa se približuje načrtu 4 štipendisti na sto zaposlenih.

Podatki kažejo, da v radovljiški občini kadrovske štipendirajo le 28 odstotkov svojih srednješolcev, s čimer so na zadnjem mestu, na Gorenjskem pa povprečje znaša 36 odstotkov. Še slabše je s štipendiranjem študentov, ki je le 19-odstotno, na Gorenjskem pa znaša povprečje 28 odstotkov.

Na drugače študijske želje mladih kaže tudi podatek, da za tekoče šolsko leto ni bilo podeljenih 97 kadrovskih štipendij, kar je predstavljalo slabo tretjino razpisa. Dodatek za deficitarnost h kadrovskim štipendijam prejema kar 228 štipendistov, kar predstavlja 46 odstotkov vseh. Pri tem so nad gorenjskim povprečjem, kar kaže, da je razpis štipendij v glavnem namenjen deficitarnim področjem.

Iz združenih sredstev v tem šolskem letu prejema štipendije 370 učencev in študentov, 61 pa razliko h kadrovskim štipendijam. Gre za štipendiste s slabšim gnotnim položajem, ki niso mogli dobiti kadrovskih štipendij. Ob širokem razponu pri posameznikih znaša povprečna štipendija iz združenih sredstev 3.070 dinarjev, pri razlikah h kadrovskim štipendijam pa 1.670 dinarjev. Lani so za vsa izplačila h kadrovskim štipendijam, kar je veliko več, kot se je v občini nabralo prispevka, zato so bili deležni republiške solidarnosti v višini 35 odstotkov.

Sedanji razpis štipendij za prihodnje leto kaže, da se bo pritisk na štipendije iz združenih sredstev še povečal, česar z 0,5-odstotnim prispevkom iz kosmatih osebnih dohodov ne bodo mogli pokriti.

Načrt štirje štipendisti na sto zaposlenih bo v bodoče zahteval nekoliko več kadrovskih štipendij. Dvomimo pa, da bo omogočil bistveno drugačno sestavo. Premik bi zagotovila le večja povezanost organizacij združenega dela, s čimer se bodo objektivno povečale potrebe po strokovnih kadrih. Vsekakor pa se bodo morali že s štipendiranjem odločiti za večje zaposlovanje mladih strokovnjakov, saj je strokovnjaki spreminjajo tehnologijo. M. Volčjak

Kadrovanje šepa

Na Gorenjskem sicer ni celovite ocene kadrovske politike, vendar pa se je v dosedanjih razpravah pokazalo, da se družbeni dogovor ne izpolnjuje v celoti

Kranj - Na posvetu, ki ga je pripravil Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko o uresničevanju kadrovske politike, je bilo slišati vrsto kritičnih pripomb na dosedanje vodenje kadrovske politike na Gorenjskem. Družbeni dogovor sicer imamo, vendar ga predvsem uporabljamo. Gorenjski komunisti so že doslej dali vrsto pripomb na gradivo o uresničevanju kadrovske politike, ki ga bo na prihodnji seji obravnaval CK ZKS, v razpravah, ki pa bodo še sledile, bodo analizirali dosedanje vodenje kadrovske politike in skušali najti recepte za namestitve pravih ljudi na pravo mesto.

Da tega doslej na Gorenjskem še nismo dosegli, so si bili razpravljalci iz občinskih konferenc ZK in koordinacijskih odborov za kadrovske vprašanja pri občinskih konferencah SZDL vsekakor edini. Jože Bohinc je opozoril na slabo kadrovanje za nekatere oblike idejnopoličnega usposabljanja. Dogaja se namreč, da nekatere usposabljam, za določene funkcije pa kadrujemo druge. Usposabljanje, družbenopolitično izobraževanje bi moralo biti v skladu s funkcijo kadrovske politike. Dogaja se, da imajo delegati premalo ustreznega znanja, zato jih delo v delegacijah ne zanima, pojavlja se nesklepnost ipd. Vendar doslej na Gorenjskem, kot je ugotovil eden od razpravljalcev, zaradi slabega dela nismo odpoklicali še nobene delegacije.

Slavko Kalan in Dušan Bavdek sta opozorila, da s štipendijsko politiko na Gorenjskem še vedno ne pridobivamo takšnih kadrov, kot bi jih gospodarstvo potrebovalo. Nasploh je neustrezno razmerje med razpisi kadrovskih štipendij za nižje in višje stopnje, v zadnjem času pa se stvari tako, kot bi se morale, ne rešujejo tudi glede pripravnikov. Bavdek je še posebej izpostavil nepodeljene Titove štipendije, čeprav so instrument kadrovske politike, s katerim izobražujemo najboljše učence in delavce.

Zatika se tudi pri kadrovskih evidencah, ki so bile pred zadnjimi volitvami po mnenju Slavka Kalana in Radovljičice sicer še kar najbolj izdaj pa je spet prišlo do zastoja. Še po-

sebej je podčrtal neenotno obdelavo, ki je od občine do občine različna.

Za izobraževanje kadrov v združenem delu sicer zadnja leta doba dobro skrbimo, saj je na primer šola za poslovodne delavce obiskovalcev okoli 80 odstotkov vseh poslovnih delavcev, vendar pa bi kazalo programe izobraževanja na tej šoli prilagoditi tudi kadrom iz negospodarskega dela, saj se neredko njihovo pomanjkljivo znanje odraža tudi na slabih kadrovskih planih.

Vrsto stvari bo treba spremeniti, je ob zaključku razprave ugotovil Stefan Nemec, saj s preveč kampanjsko kadrovske politiko, kadrovanjem na pamet, zapiranjem v ozke kroge pri izbiranju kandidatov kršimo družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike. Pritožujemo se sicer nad tem že dlje časa, stvari pa se ne spreminjajo zaradi nedoslednosti in popuščanja. L. M.

Čevljarji bodo tekmovali

Kranj - Lani je bilo v Borovu prvo zvezno delovno-proizvodno tekmovanje delavcev iz jugoslovanske obutvene industrije. Izpeljavo letošnjega drugega so čevljarji zapuhali v industrijskem kombinatu Panika in Kranju, ki praznuje 30. obletnico uspešnega dela. Odvijalo se bo 21. in 22. oktobra. Pred tem pa bo v trškem Peku tudi izbirno slovensko tekmovanje.

Prireditelji drugega zveznega srečanja čevljarjskih delavcev pričakujejo udeležbo 108 tekmovalcev iz vseh republik in pokrajin. Tekmovalci bodo na razpisnem področju izvedli del Teoretična vprašanja bodo zahtevala odgovore s področja proizvodnje in samouprave zakonodajca, medtem ko bodo v praktičnih spretnostih močeno tekmovali dokazati znanje od razdeljevanja sekanja, šivanja do montiranja obutve. Zvezna tekmovalna komisija čevljarjske industrije v Borovu pričakuje, da bo uspešno izpeljala prvo zvezno tekmovalno področje tehnološke izobrazbe obutve. H. J.

Sodelovanje združenega in zasebnega dela

V Kranju bodo v petek odprli 8. sejem malega gospodarstva

KRANJ — V Savskem logu v Kranju bodo v petek, 13. maja, odprli letošnji osmi sejem malega gospodarstva. Priprave na ta sejem, o katerem je bilo večkrat objavljeno mnenja, pripombe in kritike, da nekako ne more najti prave vsebine, so trajale dlje časa. Bile so vsestranske in cilj prizadevanj je bil, da bi ta sejemski prireditelj pripomogla k boljšemu poslovnemu sodelovanju med združenim in zasebnim delom.

Direktor Poslovno-prireditvega centra Gorenjski sejem FRANC EKAR ocenjuje priprave na to prireditve:

»Namen sejma ni seštevanje obrtnikov in združenj, ki bodo sodelovali na njem, marveč je poudarek na vsebinskem dogajanju. Vseeno pa moram poudariti, da bodo na njem sodelovala vsa gorenjska in ljubljanska obrtna združenja. Veliko sta k uspešnosti te sejemске prireditve pripomogla tudi gorenjska medobčinska gospodarska zbornica in medobčinski svet zveze

sindikatoev za Gorenjsko. Slednji je navezal stike s Pomurjem, tako da bodo na sejmu tudi obrtniki in združenja s tega dela Slovenije, ki naj bi se seznanili s ponudbami in možnostmi sodelovanja zasebnega dela s kranjskim združenim delom.«

Osnovni namen letošnje sejemске prireditve bo predstavitev možnosti za sodelovanje med združenim in zasebnim delom. Tako bo Iskra predstavila celoten program obstoječe kooperacije in možnosti za nove oblike sodelovanja. Iskra bo v sejemskih dneh v Savskem logu odprla kooperacijski center in s tem v zvezi pripravila informativni dan industrijske kooperacije. Izredno zanimiv in uporabljiv računalniški program bo predstavila Višja šola za organizacijo dela Kranj. Kmetijsko-živilski kombinat bo prikazoval celotno ureditev kooperacijskih odnosov med zasebnim in združenim delom. S svojim programom in možnostmi za sodelovanje se bo predstavil tudi Tomos.

Prireditelji so skušali zainteresirati tudi IMV Novo mesto, Magos, Gorenje, vendar začuda pri teh velikih delovnih organizacijah, ki jim sodelovanje z zasebnim delom ne bi smelo biti tuje, niso našli na odziv. Morda bi za IMV lahko pripomnili le to, da ima nekakšen svoj sistem kooperacije in se predstavlja samo v Ljubljani.

Nerazumljiv odnos do tega sejma se kaže tudi pri Zvezi obrtnih združenj. Le-ta namreč finančno podpira podobno sejemsko prireditve v Celju, medtem ko se do kranjske obnaša mačehovski. Najbolj nerazumljivo je, da se je podoben celjski sejem razvil na podlagi kranjskih vsebinskih zamisli tovrstne prireditve.

Franci Ekar takole komentira takšen odnos:

»Zveza obrtnih združenj je združenjem v Sloveniji poslala anketo, naj se opredelijo glede tovrstne sejemске prireditve v Sloveniji, pri čemer bi imeli za sodelovanje na celjskem sejmu posebne ugodnosti. Gorenjska obrtna združenja imajo do takšnega stališča zveze številne pripombe. Zastavlja se namreč vprašanje, ali so tolikšna sredstva, ki jih zveza troši za en usmerjen sejem, res upravičeno porabljena. Mislim, da v današnjih razmerah sejemov ne gre več umetno financirati. Skratka, sejmov, ki jih je treba financirati z družbenimi sredstvi, ne potrebujemo več.«

Kranjska sejemška hala bo v prihodnjih dneh zasedena. Ob tem pa velja omeniti še nekatere druge prireditve. Med drugim bo na prireditvi organizirana tudi prodaja rabljene počitniške opreme. Do tovrstne zamisli je prišlo, ker smo pred počitniško sezono, vendar je tovrstnih izdelkov zaradi omejitvenih ukrepov v naših trgovinah vse manj. Da pa bo tovrstna prodaja v redu potekala, bo poskrbela organizacija Slovenija avto, ki že ima izkušnje z odkupom in prodajo rabljenih avtomobilov oziroma rabljenega blaga. A. Zalar

Indeksiranje vodi v nesmisle

Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko je pripravil celodnevni posvet o gospodarstvu in uresničevanju stabilizacije — Doseženi prvi uspehi, vendar ni razloga za samozadovoljstvo — Čimprej je treba upoštevati vsebinska merila za kvaliteto gospodarjenja in rast porabe in prenehati z indeksiranjem, ker zaradi tega prihaja do vse večjih nesmislov

Kranj — Lani smo dosegli prve uspehe pri stabilizaciji gospodarstva, je na petkovem posvetu gorenjskih družbenopolitičnih delavcev, predsednikov občin in izvršnih svetov dejal predsednik slovenske gospodarske zbornice Marko Bulc. Konvertibilni izvoz je postal gospodarska nujnost vseh družbenopolitičnih skupnosti in poraba se je na vseh področjih začela umirjati. Nismo pa napredovali pri kvaliteti gospodarjenja in ne pri nadaljnjem razvoju samoupravnih odnosov. Za naprej je po mnenju Marka Bulca ključna naloga bitka za delo in proizvodnjo. Le če bomo več naredili, bomo lahko povečevali izvoz. Zmanjšati je treba tudi stalne stroške in več pozornosti nameniti spodbujanju sposobnih strokovnjakov, ki bodo prevzemali odgovornosti v gospodarstvu in družbi.

Tudi dosežki gorenjskega gospodarstva so letos dokaj spodbudni, čeprav ni razloga za zadovoljstvo. Tako je industrijska proizvodnja začela naraščati in se je v škofjeloški in kranjski občini povečala za več kot 7 odstotkov. Raste tudi izvoz in to konvertibilni hitreje od skupnega, kar je v skladu z resolucijskimi določili. Poraba je v vseh občinah v resolucijskih okvirih, odstopanja pri izplačilih osebnih dohodkov so v vseh občinah izredno majhna.

Miro Pinterič je v svoji razpravi med drugim dejal, da je trenutno največji problem škofjeloškega gospodarstva uvoz opreme. Industrija je v preteklih letih zgradila nove tovarne, sedaj pa bi potrebovala sodobno opremo, saj jo je 90 odstotkov odpisane. Zahteve po večji proizvodnji pa ne morejo iti več le na račun znoja. Opozoril je tudi na problem indeksiranja porabe. V škofjeloški občini zbirajo denar za gradnjo šol, vendar imajo trenutno »zamrznjenih« 42 milijonov din, ker je odstotek rasti sredstev skupne porabe v primerjavi s lani previsok. Hkrati, ko denar leži na žiro računu, šoli v Solski ulici grozi, da se bo podrla.

Pri spremljanju rasti skupne in splošne porabe bi bilo po besedah Janeza Smoleta treba spremljati, koliko poraste poraba v občini in koliko v republiki in zvezi. Od vsega povečanja proračunov odpade na občino le 14 odstotkov, vse drugo pa gre za republiški in zvezni proračun. V povečanje proračuna se všteta celo posebni davki za pospeševanje kmetijstva. Ivan Kapelj je tudi zahteval, da se pripravijo ustrezni vsebinski kazalci rasti porabe, saj indeksiranje vse bolj vodi v absurde. Tako imajo trenutno v Trzinu blokiran 8 milijonov dinarjev za skupno porabo, ki jih je bilo treba zbrati za pokritje lanskih izgub v družbenih dejavnostih.

Srečko Mlinarič je dejal, da je položaj kljub nekaterim ugodnim kazalcem zaskrbljujoč tudi na Gorenjskem. Vendar ni problem le v gospodarstvu oziroma v proizvodnji, temveč v tem, da pri reševanju problematike nismo idejno enotni. Pri iskanju najboljših rešitev je treba bolj upoštevati strokovna izhodišča. Tako se je na primer treba dogovoriti, koliko lahko jeseniška železarna izvažata in koliko železa bo ostalo za domačo predelovalno industrijo in seveda tudi, kako naj bi pokrivali devizne potrebe v celotni revergeri.

Katja Vadnjal je dejala, da so realni osebni dohodki že tako padli, da je precej ljudi socialno ogroženih. Zato je ob zavzemanju za omejevanje potrebe treba vedeti, do kod je omejevanje že dopustno. L. Bogataj

Oproščeni plačila prispevka

Na sklepu območne skupnosti za ptt promet Kranj so nekateri oproščeni plačila 30-odstotne vrednosti za izgradnjo posameznega novega telefonskega priključka v letošnjem letu

Kranj — Uporabniki ptt storitev, ki imajo telefonski naročnik ali pa bodo dobili novo telefonsko napravo, bodo po sklepu območne skupnosti za ptt promet Kranj letos združevali 30-odstotno vrednost izgradnje posameznega novega telefonskega priključka, to je znesek v višini 21.500 dinarjev. Vendar to ne velja za vse primere.

Tega prispevka ne bodo plačevali posamezniki, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v okviru krajevne skupnosti na osnovi posebnih pogodb ali sporazumov in ki imajo v celoti zagotovijo sredstva za izgradnjo krajevnega telefonskega omrežja, najmanj s povezavo do krajevne telefonske centrale. Prav te skupnosti bodo prispevka oproščeni vsi tisti, ki se bodo preselili. Če se naročnik preseli v krajevno skupnost, kjer se telefonsko omrežje razlikuje od krajevne skupnosti, poravnava krajevni skupnosti razmeren delež. Če pa se naročnik preseli v kraj, kjer ni mogoče dobiti priključka, mu njegove pravice iz krajevnega razmerja mirujejo tri leta. Nadalje ne bo treba prispevati deleža tistim dedičem, ki prevzamejo naročniški telefon v istem stanovanju, in razvezanim zakoncem, če postanejo imetniki stanovanjske

pravice ter uporabniki stanovanja, ki prevzamejo naročniški telefon pod pogojem, da dosednji telefonski naročniki niso zahtevali preselitve telefona. In še pravni nasledniki, pravne osebe, ki skupaj s poslovnimi prostori prevzamejo tudi naročniške telefonske naprave.

Združevanje po osnovi 30 odstotkov vrednosti pa je nižje v primerih, če občani, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitične skupnosti v okviru krajevne skupnosti na osnovi posebnih pogodb ali sporazumov zagotovijo potrebna sredstva na naročnika za izgradnjo krajevnega telefonskega omrežja, vendar brez povezave s krajevno telefonsko centralo in je tako zagotovljeni znesek nižji od dogovorjenega 30-odstotnega deleža. Le-ti plačajo še razliko med 30-odstotnim deležem in že zagotovljenimi potrebni sredstvi na naročnika. Višina potrebnih sredstev na naročnika se ugotovi na osnovi projektnih dokumentacije. Višina sorazmernega deleža pa se plača v enkratnem znesku ali v največ desetih mesečnih obrokih, o višini zneska pa odloča izvršilni organ interesne skupnosti ptt prometa. D. Sedej

Tekmovanje kranjskih kovinarjev

Letos je bilo tekmovanje organizirano v Iskri Kibernetiki in v Savi. Na njem je od 24 prijavljenih tekmovalcev nastopilo 18 kovinarjev. Pomerili so se v varilni, rezkalni, brusilni, orodjarji in varilci. V določenem času in določenih pogojih so morali izdelati izdelke, pri čemer so na končno število točk vplivale kvaliteta, produktivnost in ekonomičnost. Tekmovalce pa je po praktičnem delu čakal še preizkus teoretičnega znanja iz njihove stroke, ki je vključeval delo in družbenoekonomskih odnosov. Najboljši kovinarji so se uvrstili na 7. republiško tekmovanje kovinarjev. Diplome in praktične nagrade so bile podeljene maja na proslavi na Joštu. Prva mesta so dosegli: Miroslav Košir (orodjar), Simon Klemenčič (stružar), Marjan Jagodic (rezkalec), Alojz Stare (brusilec) — vsi iz Iskre Kibernetike ter Peter Peternel (varilci) iz Save.

Marjan Jagodic, najboljši rezkalec — Foto: M. Kern

Glede na razvitost kovinarstva v kranjski občini bi moralo biti na tekmovanju delavcev tekmovanjih proizvodno-delovnih delavcev. Letos je bila večina iz delavcev. Letos je bila večina iz delovnih organizacij Iskre, Save in Kranjske. Prihodnje leto bodo sindikalne organizacije morale nameniti več pozornosti popularizaciji tekmovanja.

nomske osnove združenega dela, posebno za povečevanje produktivnosti in za razvoj tehnične kulture. Tekmovanja delavcev postajajo svojevrstna šola samoupravljanja, delovnega in osebnega izobraževanja in dvigovanja tehnične kulture delavcev, zato morajo biti sestavni del dela in življenja delavcev v združenem delu. Priznanja, ki jih prejmejo najboljši, bodo prispevala k oblikovanju moralnega lika delavca v skladu z načeli socialističnega samoupravljanja, s čimer pospešujemo tudi razvoj delovnih sposobnosti, ustvarjanja, tovarštva in solidarnosti delavcev. Alojz Boc

Prvomajski nagrajenec Igor Orel

Raziskovalec na pravi poti

Igor Orel, diplomirani inženir elektrotehnike, se je že zamlada odločil za raziskovalno dejavnost — V središču elektronike, Iskri Telekomatiki, našel ugodne možnosti za izumiteljsko dejavnost — Prvomajska nagrada dela potrditev in spodbuda njegovemu delu

Raziskovalec Igor Orel

Kranj — Med letošnjimi prvomajskimi nagrajenci dela, ki so visoko državno priznanje prejeli za vidne dosežke v gospodarstvu, je tudi raziskovalec Igor Orel, diplomirani inženir elektrotehnike iz kranjske Iskre. V Telekomatiki zdaj vodi razvojni oddelek, poprej pa se je kot višji raziskovalec let ukvarjal z izumi na področju telekomunikacij. Eden od njih, elektronski polarizirani rele, je v proizvodnji že nadomestil uvoženega elektromehanskega in prirahnil tovarni blizu pol milijona nemških mark, ki bi jih sicer porabila za uvoz Siemensovega releja.

Preostalih treh izumov, analizatorja multifrekvenčnega sprejemnika, dupleksnega analizatorja in detektorja pri napetosti z zaščito, še niso v celoti potrdili, saj so povsem novi. Ko bodo v Iskri organizirali službo za inovacijsko dejavnost, bodo tudi novi izumi našli pot v proizvodnjo. Igor Orel pravi, da se bo še naprej ukvarjal z inovacijsko dejavnostjo, saj dosedanj izumi v elektronskih telefonskih centralah dokazujejo svojo upravičenost in gospodarsko koristnost z nižjimi proizvodnimi stroški, večjo kakovostjo in zniževanjem uvoza.

no proizvodnjo in bodo k njej marsikaj prispevali. Če se človek posveča inovacijski dejavnosti, je na svoje izume tudi čustveno vezan, najljubši pa mu je tisti, do katerega se je najteže dokopal. Okoliščine in delo, ki sem ga vložil v dupleksni analizator, so razlog, zakaj temu dosežku dajem prednost pred drugimi.«

Inovacijski dejavnosti bo treba dati večjo veljavo, meni Igor Orel, pri čemer se tudi večjim vlaganjem ne bo mogoče izogniti. Toda dolgoročno bodo ta prizadevanja vračala sadove. Nadaljnji dosežki s področja elektronike bodo v veliki meri vezani na mikroelektroniko, kar bo prineslo tudi večje gospodarske koristi. Tudi v razvoju osnovnega modula »Iskra 2000« je poudarjena mikroelektronika. Iskra, ki na svetovnem trgu želi konkurirati s svojimi telekomunikacijami, je v tak razvoju prisiljena. Igorju Orlu mikroelektronika ni neznanica, saj njegov izum (analizator multifrekvenčnega sprejemnika) že temelji na mikroelektroniki, prihodnost pa ji sploh docela pripada.

Raziskovalcu Igorju Orlu je videti, da živi s svojim delom. Zaveda se, da je njegovo delo odgovorno, da vsaka površnost lahko povzroči veliko gmotno škodo. Zato so njegova vodila: odgovornost, sprejemljivost za kritiko, kar največji ustvarjalni prispevek in seveda kakovost. Tudi zaradi vseh teh odlik samoupravljalca so mu prisodili prvomajsko nagrado dela. D. Z. Zlebir

Vasaloppet — svetovni smučarski praznik

Med 12 tisoč smučarji, ki so letos nastopali na slovitom teku Vasaloppet na Švedskem, je bilo 57 Jugoslovancev; med njimi deveterica Gorenjcev, ki je v Skandinavijo odpotovala pod okriljem Športnega društva Kokrica.

Leta 1922, ko je Švedska proslavljala 400-letnico bojev za osvoboditev izpod Danske, se je porodila zamisel o prireditvi Vasaloppet in teku na 89 kilometrov. Privirar Anders Pers je predlagal, da bi progo speljali po poti, ki jo je od Sälena do More prehodil s svojimi vojniki vodja Gustav Vas. Dejal je, da bi tek imel zgodovinsko obeležje, obenem pa bi bil preskus prave moškosti. Po štirinajstidnevni pripravi je športno društvo iz More že pripravilo prvi tek. V nedeljo, 19. marca 1922, se je na štartu zbralo 119 tekmovalcev. Zmagovalec Ernesta Alma je takrat na cilj pričakala pettisočglava množica. Alm je bil prvi, ki ga je mlado dekle iz More ovrnelo z »nevestinim vencem«, narejenim iz lovenjeh listov.

Prvo tekmovalje je uspelo in Švedi so se odločili, da ga pripravijo vsako leto. Letos je bil na sporedu že šestdeseti Vasaloppet, leta 1932 in 1934 pa je odpadel. Do konca šestdesetih let so na njem sodelovali le Švedi, kasneje so na njem nastopali tudi tekači iz drugih držav. Letos je bilo med 12 tisoč tekmovalci že okrog 1400 tujcev. Že na drugem teku je med moškimi prislučala na cilj tudi ženska — učiteljica Margit Nordin, vendar smeje ženske tudi uradno tekmovalce na Vasaloppetu šele od 1981. leta dalje. Pred 17 leti je prireditev prvič prenašala televizija. Prireditelji pravijo, da je prihodnih priponogel k še večji udeležbi na prihodnjih tekih; ne pozabijo pa tudi dodati, da je progo leta 1977 pretekel tudi švedski kralj Karl Gustav.

Š SLIVOVKO DO DOBRIH STARTNIH MEST

Vasaloppet je švedski smučarski praznik. O tem smo se prepračili na meji. Ko je švedski carinik opazil nalepko na našem kombiju, nam je samo pomahal v štart. Po 2300 kilometrih vožnje smo dan pred štartom prispeli v kraj tekmovalstva. S podarjeno slivovko smo dobili ugodno (drugo) štartno skupino. Na Vasaloppetu so namreč tekmovalci razdeljeni v štiri skupine. V prvi je dvesto najboljših. V drugi so tekači, ki so se v zadnjih dveh letih uvrstili od 200. do 2000. mesta. V tretji skupini so tekači, ki so bili v minulih letih uvrščeni na naslednjih štiri tisoč mest. Za njimi je bila taktična množica šesttisočih tekačev.

Zadovoljni s štartnimi mesti smo se podali na ogled More, glavne mesta pokrajine Dalarna. Mora ima 20 tisoč prebivalcev, leži ob jezeru Siljan v severozahodni Švedski in je raj za ljubitelje narave, športa in ribolova. Mesto je bilo pripravljeno na športni praznik. V središču so bile postavljene montažne tribune in na drogovi so visele zastave držav, odkoder so prišli tekači. V izložbah so razstavili prodajali domačije. Na stojnicah so razstavili prodajali domačije. Na stojnicah so razstavili prodajali domačije. Na stojnicah so razstavili prodajali domačije.

ŠVEDI MISLILI NA VSE

Že popoldne smo se odpeljali v 19 kilometrov oddaljen vasico, kjer nam je prireditelj preskrbel prenočišče — vaško šolo. Zvečer smo namazali smuči in po počitku zjutraj krenili na štart. Hud mraz je ponajbolj našemu kombiju in na štart smo prispeli uro pred pričetkom. V drugem štartnem prostoru smo si rezervirali mesto: na smuči obesili palice in poleg položili nahrbtnik. Nekaj Švedov je na štartu prespalo v spalnih vrečah, samo da so si zagotovili boljši izhodni položaj. Na ogromnem prostoru je bilo na tisoče v sneg zaprženih palic in smuči, tekači pa so se nemirno sprehajali naokrog. Mnoge je med čakanjem pritisnilo črevesje. Švedi so se tudi pri tem izkazali kot domiselni prireditelji in varuhi

Sto metrov pred ciljem še ni bilo jasno, kdo bo zmagovalec 89 kilometrov dolgega teka. »Nevesta« Majt Eriksson je venci izročila zmagovalcu Švicarju Hallenbartenu šele za ciljem

okolja. Pod hrib so postavili montažno uto in vanjo namestili plastično vedro. Sedem ali osem ljudi je naenkrat sedelo v prostoru, medtem pa še malo poklepetalo...

Minuto ali dve pred štartom je bilo podrsavanje smuči. Tišino je motilo le lahno podrsavanje smuči, brnenje kamer in šklocanje fotoaparata. Natančno tričetrt na osem so se dvignile vse štiri mreže. Vasaloppet se je začel. Skupine so se kmalu strnile v eno. Po kilometru se je široka proga zožila in nastala je gneča. Tekalci z boljšimi štartnimi številkami, med njimi smo bili tudi Gorenjci, smo vzpon po zoženju nemoteno opravili, ostali so morali čakati tudi pol ure. Skozi gozdove so prireditelji speljali najmanj štiri smučine. Na šestih uradnih okrepčevalnicah je bilo pripravljeno za tekače na tisoče litrov borovničeve juhe in limonade, khrhljev, pomaranč in limon. sladkega peciva... Na cilju je vse smučarje čakalo kosilo. Zanj so Švedi potrebovali 3,5 tone krompirja, 2 tona govejega mesa, prav toliko zelenjave, tono in pol omak, 150 kilogramov masla, 500 kilogramov sira, 9 tisoč litrov pijače, brezalkoholnega piva in mleka.

RAZOČARANI DOMAČINI

Po skoraj štirih urah garanja so v ciljni prostor prislučali skupaj lanskoletni zmagovalec Frykberg, zmagovalec Vasaloppeta pred štirimi leti Ola Hassis, ki teče na Elanovih smučeh, in Švicar Konrad Hallenbart. Sto metrov pred ciljem še ni bilo jasno, kdo bo dobil jubilejni 60. Vasaloppet. Švedi so se morali odpovedati običaju in »nevesta« Majt Eriksson je lahko šele za ciljem ovenčala letošnjega zmagovalca, Švicarja Hallenbartena. Švedi so bili kajpak razočarani, ker ni slavil njihov tekmovalce, a tudi novega zmagovalca in rekordere v cilju so videli s smučarji prihajali v cilju vse do 20. ure, ki so se tekmovalje uradno končalo. Ostale, ki niso mogli proge ali so zavoljo drugih razlogov odstopili, so pripeljali v Moro z avtobusom. Med njimi ni bilo nobenega Jugoslavana. Progo je uspešno preteklo tudi pet naših deklet.

B. Vrlinšek

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(12. zapis)

Seveda se bom še vračal v Trebijo in Hotavlje, toda naneslo je tako, da sem se prej pomudil v Lajšah pri Gorenji vasi — v rojstnem kraju učenjaka Ivana Regena. Njemu velja ves ta zapis.

DR. IVAN REGEN

Rojen je bil 9. decembra 1868 na Lajšah pri Trati (nad poljansko Gorenjo vasjo). Oče njegov je bil v Trstu rojen Slovenec njevoj (Eržen), ki so ga pa Lanih v matice vpisali kot Regena, ker pač za našo črko ž pišejo g. In tako je ostalo...

Sicer pa je bil Ivanov oče izreden ročni tkalec; ko pa so stroji izrinili domače tkanje, si je šel oče treh sinov služiti kruh kot rudar na Koroško.

Tu so si vira (osebna izpoved pisatelja F. S. Finžgarja in pisatelja Jožeta Debeveca) skočila v las: Debevec pravi, da je Ivanov oče šel po svetu prej, preden ga je fantič spoznal, Finžgar pa objavi družinsko fotografijo, kjer je družina še kar lepo složno skupaj. Tudi Ivan je že dovolj fanta, da je očeta lahko pozel.

DEBEVEČEVA PRIPOVED

Dne 16. malega srpana 1883. — Bil sem (peš, kakopak!) iz Ljubljane, po Celovski cesti proti Sentvidu. Dohitel sem siromašnega dijaka, ki mi je povedal, da gre domov, daleč noter v Poljansko dolino. Bil je gimnazijec — petošolec, Ivan Regen. — Ni bil nič kaj vesele narave, prej bolj žalosten. Povedal mi je vzrok. Vedno misli na mater, ki je zelo ubožna. Oče je šel po svetu, preden ga je poznal. Tudi mati je bila vedno žalostna. Večkrat sta oba jokala. Z delom svojih rok je preživljala oba. Ko pa je fantič s trinajstimi leti prišel v ljubljanske šole, ga je mati trikrat na leto obiskala. Peš — saj za vožnjo od Loke do Ljubljane ni bilo denarja. Po poti se je krepčala s suhim kruhom, zasluženim z dnino. Nekaj tega posušenega kruha je vselej prinesla tudi sinu Ivanu, ki ga je z užitek hrustal med učenjem. Saj je imel mater neizmerno rad. Zato je tako spoštoval kruh, ki mu

ga je prinesla ljuba mati iz daljnih gorenjskih hribov...

FINŽGARJEVO PRIČEVANJE

Z Regenom pa je Finžgar že v ljubljanskih šolah prijateljaval. Povzeman njegov spominke vrstice:

Mati Marija, po domače Mina, je bila Gričarjeva iz Zirovskega vrha, rojena 7. septembra 1826. Imela je tri sinove. Janez, naš Ivan, je bil najmlajši. Ko je bil komaj povit v plenice, je zapustil oče zaradi pomanjkanja dela svinice in šel iskat zaslužka na svetu. (Ali ni storil Cankarjev oče prav tako? — op. C. Z.) Starejša dva, Jože in Miha, sta bila takrat že od doma; prvi se je šolal v Ljubljani, drugi je služil v Borovnici.

Tako je ostala mati z najmlajšim sama v velikem pomanjkanju in bedi. Oče ji namreč ni mogel nič podirati. Kruh si je služila kot dninarica za poljska dela.

Vsi trije bratje so svojo mater silno ljubili. Ona je bila, krog katere so se zbirali, h kateri so se zatekali. Pretresljivo je slišati, kako je Jože, kot mlad bogoslovec del kruha, ki ga je dobival za zajtrk sušen in shranjeval. Po te kose posušenega kruha je prihajala uboga mati osem ur peš iz Poljanske doline v Ljubljano. In osem ur nazaj! Tako je izredila sinka Janezka do šolskih let...

Ko je živel dr. Ivan Regen, je tak v veličen mož na Dunaju, je rad povedal, da se vedno hrusta star kruh v spomin na svoja mlada, tako revna in vendar tako srečna leta.

PISATELJ IN GLASBENIK

Matelj znan je podatek, da se je mladi Ivan Regen, kar precej ukvarjal s pisateljevanjem in govorništvom. Šel je četrtoselec je ustanovil društvo »Savica« in urejeval leposlovni listič istega imena, ki je izhajal kar več let.

Učenjakov oče je bil vešč in nadarjen citraš — tudi Ivanu se je ta instrument priljubil. Kot dijak je našel vselej dovolj razvedrila z igranjem na citre. Morda odvredil njegovo poznejše nagnjenje do »glasbe poljskih murnov? No, o tem njegove življenjskem delu pa prihodnjic.

Regenova družina (Ivan stoji desno od matere)

Edo Torkar • popotna povest

Plovba

»To ti ni mar. Nehaj me težiti, delo imam.«

»Daj mi mleko.«
»Ne dam. Pojdi po čaji.«
»Saj sem rekel, da mi je predaleč do njega. Ali hočeš, da grem sam po mleko?«

»Ne bi ti priporočal.«
»Ne da bi se zmožen za kuharjevo kričanje in psovanje, sem šel v skladišče, odprl zaboj z evaporiranim mlekom in si eno pločevinko vtaknil v žep.«

Kuhar me je ves penast od besa pričakal na vrhu stopnic. »Daj nazaj, dokler ne poznamo, je pocedil skozi zobe.« Je že prepozno, sem rekel, vzal z mize nož in preluknjaj pločevinko.

Kuharju so se tresle roke od jeze, ko je videl, kaj počnem. Ko bi mogel, bi me utopil v žlici vode. »Ti si za veliko dovoljš, je zagolčal. Samo toliko, kolikor si smem.«

»Misliš? O tem, kaj smeš in kaj ne smeš na tej barki, ti bo malo več povedal barba. In to koj zdajle!«

In že je tekkel gor k barbi. Nalil sem mleka v kozarec, ga razredčil z vodo in šel v salon gledat televizijo. Tisti večer nisem več videl kuharja — pa tudi barbe ne.

Naslednje jutro sem šel v jedilnico po svoje običajno jutranjo jabolko, edino hrano, ki sem jo zadnje čase zjutraj sploh še lahko spravil vase. To jabolko sem si bil pred časom z veliko muke izmoledoval od kuharja, ki se mu je zdela moja želja skrajno čudnaška in prismojena. Tako je na ladji: lahko si pijanec, kurbič, delomrznjež ali pretepač, ni pa priporočljivo jesti jabolko za zajtrk — pa če ti še tako pomorci so pač konservativci in se trdno oklepajo pomorske tradicije, tudi če le ta nima nič opraviti z zdravo pametjo. Saj je že kapitan Cook pred več kot dvesto leti zapisal: »... Taka je v spolnem nrv in razpoloženje mornarjev, da jim nič ne diši, karkoli ne navadnega bi jim človek pripravil, naj bo še tako tistemu, ki je prvi. Samo tobakito bojo proti tobakitu, ki je prvi iznašel tako novotarijo...«

No, vse je bilo tako, kot sem že pričakoval. »Kuhar pravi, da ti od danes naprej ne bo več dajal sadja za zajtrk,« je rekel natakar.

»Prav,« sem rekel in šel v strojnico. Ura je bila še precej pred osmo, zato sem v kontrolni

kabini našel samo noštroma, ki si je kupal svojo običajno jutranjo kavico.

»Danes ne bom delal,« sem rekel.

»Zakaj ne?«

»Kuhar mi ne da zajtrka.«

»Prav, bom povedal čifu.«

Šel sem v kabino, legel na kavč in vzel v roke časopis. Čez pol ure je potrkalo na vrata. Bil je čif.

»Noštromo mi je rekel, da štrajkaš. Je res?«

»Res,« sem pokimal.

»Lepo.«

»Ne vem, če je lepo, je pa potrebno.«

»O tem bi se dalo razpravljati.«

»Seveda. — Si že bil pri kuharju?«

»Ne, in tudi ne bom šel. Kuhinja ne spada v moj rajon.«

»Tudi v moj ne. — Pa kaj, ko sem življenjsko odvisen od nje in od tistih, ki zganjajo tam svoje lumparije.«

»Ne zanima me, kaj imaš s kuharjem. Pojdi h kapu, mogoče bo njega bolj zanimalo.«

»Nisem nič izgubil pri njem.«

Če ne gre Mohamed k gori, pride gora k Mohamedu. Moja naslednja obiskovalca sta bila kapo in barba.

»Krasno!« je začel kapo. »Nekateri delajo, drugi pa med belovnim časom poležavajo v kabinah. Vzdigni svoj leno rit in pojdi v makino, dokler sem še dobre volje!«

»Ali bom dobil jabolko za zajtrk?«

»Ali vprašaj kuharja.«

»Gobec mu bom razbil, ne pa vprašal.«

»Zaradi mene. Zdej pa pojdi v makino.«

»Pusti ga,« se je vmešal barba. »Piši mu plavega, pa je. In jaz bom rekel sekundu, naj mu odbije dnevni.«

»Tudi jutri me ne bo, če ne bom dobil zajtrka.«

»Dobro, tudi jutri ti bomo pisali plavega.«

»Tudi pojutrišnjem me ne bo.«

»Nič zato, pa še enega plavega. In ne pozabi — s Tajvana res mogoče ne letijo avioni za Jugoslovijo, z Japonske pa.«

»Kar se mene tiče, lahko letijo tudi s Tajvana.«

»Pojdiva,« je rekel barba. »Povedala sva mu, kar sva mu imela za povedati.«

In sta šla. Pa nisem bil dolgo sam. Kmalu se je vrnil čif.

»Ali se ne bi mogla s kuharjem nekako sporazumeti? Doslej te nisem imel za neumnega, a vse kaže, da bom moral svoje mnenje o tebi spremeniti.«

»Večraj nisem dobil mleka in dnincev ne, je bolka. Če se kuhar drži svojih principov, se bom pa še jaz svojih.«

»Pa se ti zmeraj tako zvesto držiš principov?«

»Ne zmeraj, včasih pa le — da ne pridem iz vaje. Človek se ne sme kar tako meni nič tebi nič zapustiti.«

In tako se obisk v moji kabini kar vrstijo, medtem ko ležim na kavču, berem časopis in — štrajkam. No, tu je že Zlatko.

»V lastno skledo pljuvaš,« mi reče. »Ko boš naredil tri plave, te bojo izkrcali.«

»In?«

Srečanje gorenjskih gledaliških skupin

Razkorak med amaterskimi in polprofesionalnimi odri

Ob koncu tedna se je na srečanju gorenjskih gledaliških skupin Trziču vrstilo šest predstav — že prej 14 odrskih uprizoritev v občinah — Selektorica Nadja Strajnarjeva o predstavah

Trziče — Od petka, 6. maja, do nedelje, 8. maja, je v Trziču potekal skupni del srečanja gledaliških skupin Gorenjske. Šest predstav v trziških kinodvoranih je zaokrožilo cikel amaterskih uprizoritev 14 odrskih del, ki so jih poprej odigrali na domačih odrih. Zirovci so sodelovali s komedijo, kranjsko Prešernovo gledališče z Dr. Draganom in predstavama Avdiencia in Vernissage, kranjsko amatersko gledališče GLG z Plešasto pevko. Visočani so prikazali enodejanko Čarobna noč in na odprtem morju. Domžalčani Mihaela Kohlhaasa. Radovljičani pa ciganjske poezije, imenovan In k njej in ji dam svoje srce ter Gospod Evstahij iz Šiške. Gledališče Toneta Cufarja z Jesenic je uprizorilo Hamleta v Donji Mrduši in Strniševskega Samoroga. Z enodejankama Podlaga zakonske sreče in Rendez-vous so se predstavili gledalci iz Ribnega, Skofjeločani na

so odigrali igro Tripče de Utočje. Petkov gledališki večer v Trziču so začeli Domžalčani z Mihaelom Kohlhaasom v režiji Petra Militarova. V soboto so prikazali delo Slavomira Mrožka Na odprtem morju člani visokega kulturnega društva. Delo je režiral Miha Krišelj. S ciganjsko poezijo v režiji Alenke Bole-Vrabeč so tega dne nastopili še Radovljičani, Jeseničani z Orkestrom Jeana Anouilha, ki ga je režiral Janez Vrhunc, in za konec člani kranjskega GLG z Ionescovo Plešasto pevko, ki jo je na oder postavil Iztok Alidič. V nedeljo so srečanje sklenili z Dr. Draganom Josipa Vošnjaka in Franceta Vurnika, ki so ga uprizorili člani Prešernovega gledališča v režiji Matije Logarja. Strniševskega Samoroga v režiji Mirana Kende in Avdiencia Vaclava Havela, ki jo je režiral France Jamnik, zaradi tehničnih razlogov niso uspeli uprizoriti.

Selektorica srečanja Nadja Strajnarjeva

Predstave za sklepno srečanje je izbrala selektorica Nadja Strajnarjeva, ki je takole ocenila prikazana odrska dela:

»Srečanje gledaliških skupin Gorenjske naj bi bilo srečanje amaterskih odrov. Večinoma so uprizoritve, ki smo jih videli, res pripravili amaterji, vendar so med njimi tudi polprofesionalna gledališča, ki delajo v mnogo bolj razmerah kot resnični amaterji. Kranjsko Prešernovo gledališče in gledališče Toneta Cufarja z Jesenic imata namreč na voljo strokovnjake, ki lahko dajo uprizoritvam vrhunsko kakovost. Amaterska gledališča imajo le mentorje, medtem ko jim manjka lektorjev, profesionalnih režiserjev, kostumografov, koreografov, kar polprofesionalci običajno imajo. Amaterstvo je treba podpreti, zato bi kazalo za srečanje gledaliških skupin resnično izbrati amaterske skupine, kjer bi se srečala gledališča na isti ravni.

Na rečanjih amaterskih skupin bi veljalo uprizarjati več domačih besedil, saj imajo amaterji večinoma težave z jezikom. Zato pa smo od 14 gorenjskih predstav zabeležili le pet domačih. Tudi več tekstov, ki bi odražali današnji trenutek, bi morali prikazovati.

Na srečanju je jasno videti, katera gledališča imajo strokovno profesionalno vodstvo. Že izbor odrskega teksta dokazuje, da se je dela z amaterji že v začetku lotil strokovnjak. To je videti radovljjski gledališki skupini, pa kajpak obema polprofesionalnima gledališčema. Posebno pozornost je na srečanju zbudil večer ciganjske poezije, pohanljivo lahko tudi Plešasto pevko v izvedbi kranjskega GLG, ki je vsestransko kvalitetna. Nekatere predstave, ki bi bile vredne ogleda, pa žal na tesnih odrih, kakršen je tudi trziški, niso uprizorljive.«

D. Z. Zlebir

predstavo Mihaela Kohlhaasa režiserja Petra Militarova so člani domačjske kulturne skupine začeli srečanje gledaliških skupin Gorenjske.

Likovna ustvarjalnost otrok

Radovljica — Od 25. aprila dalje v Sivčevi hiši na ogled zanimiva likovna razstava. S slikami in plastikami se predstavljajo učenci osnovnih šol Antona Tomaža Linhartova in Frana Saleškega Pinčgarja iz Lenc, dr. Josipa Plemlja z Bleda, dr. Zvon iz Zgornjih Gorij, dr. Miroslava Mencingerja iz Bohinjske Bistrice, osnovne šole iz Lipnice in Marije Matevža Langusa iz Kamne Gorice.

Otroških likovnih del ne moremo preprosto imenovati umetnine, a na razstavi so prikazana nekatera zelo zanimiva likovna dela, ki bi jih bil vesel vsi. Nekateri zrel umetnik, tako na primer linoreza Deklica z dežnikom, slikarje I. maj, voščenske Hiše, pripravljenih in močno ekspresivnih glav iz gline, modernih abstraktnih slik iz lesa in železa.

Kolikšen je v otroških likovnih delih delež pedagoga?

Prez dvoma lahko velik in zagotovo najbolj ustvarjalen, kadar leta discipliniranem in vztrajnem likovnjaku otrok z različnimi likovnimi tehnikami in materiali uspe navdušiti za likovno ustvarjanje in mu hkrati spodbujati in razvijati njegov lasten izraz. Ob pedagoškem posluhu za specifičnost otrokovega izražanja otrok razvija svoje sposobnosti dojemati svoje delo tudi likovno, uči se zajemati svet v likovne podobe, z izražanjem izražanjem pa izraža tudi svoj emocionalni svet in se s tem osvoboditi psihične napetosti.

Vendar je likovna vzgoja še veliko več. Prostorska predstaviteljnost na primer pri mnogih odraslih in otrocih še pa, zato je likovna vzgoja njenem razvijanju zelo pomembna. Dolge in okorne opise predmetov ali krajinskih pogledov risar lahko zajame v eni risbi. Likovna vzgoja je pomemben vzgojni predmet. Spreten pedagog iz otrokovega likovnega izražanja lahko razbere mnoge njegove sposobnosti in ga laže pravilno vodi in uspešno uspešno. Pri likovnem pouku se pogosto navajajo tudi na skupinsko delo in pri tem razvijajo sociabilnost. Kako svež, domiseln in enoten je prvomajski plakat, ki ga učencev, ki so ga pripravili skupini, stariši, pedagogi, učenci in vsi učitelji iskreno otroško izraz-

nosti si lahko ogledajo razstavo do 18. maja. Bogastvo motivov, tehnik in idej bo odrasle navdušilo in jih spomnilo, da sami niso bili deležni tako načrtne likovne vzgoje. Otroci bodo ob primerjanju del nemara postali še bolj zagreti za likovnost, pedagogi bodo iz razstave razbrali vrednost svojega dela, starši pa bodo ob pogledu na ustvarjalnost svojih otrok občutili veselje.

Maruša Avguštin

Kulturna dediščina kot vrednota

Nekaj misli arhitekta Ignaca Primožiča ob razstavi fotografij in načrtov o prenovi starega mestnega jedra v Trziču

Trziče — »Bistvo revitalizacije je v spremembi vrednotenja kulturne dediščine,« pravi arhitekt Ignac Primožič, tudi predstojnik odbora za revitalizacijo starega mestnega jedra v Trziču. In dodaja: »Prenova je obračun s preživelim, z vihravostjo povojnega obdobja, ki je mestu vzela specifičen trziški šarm.«

Vse, ki so v različnih časovnih obdobjih uničevali kvalitete mesta, bi moralo biti sram. Boleči so predvsem primeri iz zadnjih desetletij, ko se je strokovno delo z dobrega razmahnilo in doseglo svoj vrh v »izjemnih« projektantih, najrazličnejših zavodih in komisijah ter organih. Taki primeri so, na primer, Cankarjeva cesta, stolpnica, blagovnica Mercator in avtobusna postaja.

»Če upoštevamo, da so na teh mestih stale zgodovinsko, etnološko ter likovno-arhitektonsko zanimive fuzine, Kurn'kov trg, izjemne meščanske hiše, so bile rešitve zares slabe,« nadaljuje Ignac Primožič. »Z revitalizacijo skušamo vrniti Trziču higiensko-tehnični okvir, znotraj katerega bi se spletalo življenje, vredno mesta s specifično identiteto.«

»Princip prenove izpričuje določeno stopnjo sistematičnosti tako v organizacijski, tehnični in nenazadnje ekonomski ter likovno-arhitektonski sferi. Zato se mestu vrača identiteta ma-

terialne narave, ki pa jo ljudje, katerim je namenjena, slabo izkoriščajo. Preprosteje rečno: stanovanjci v prenovljenih objektih niso resnično zaživel v mestom. Prav tu pa je prenova na razpotju. Ključ za rešitev tega problema je sistemska nadgradnja utečene prakse pri prenavljanju objektov. Ena izmed prvih analog mora biti razširitev bivalne kulture na prostore, ki so neposredno vezani na objekte.«

Prenova mestnega jedra v Trziču je izjemno lepo stekla predvsem zaradi uveljavljene sistematičnosti, ki jo običajno vsepovsod preveč pogrešamo. Uspešno so sklenjene že tri faze revitalizacije, in to Perkove, Lončarjeve ter Devove hiše — trenutno se odvijajo dela v Koželjevi hiši — veselje pa zbujajo tudi nekatere individualne rešitve stanovanjcev v starem mestnem jedru.

Dosežke revitalizacije je ujel v fotografski objektiv Božidar Sinkovec, ki je skupaj z Ignacem Primožičem avtor zanimive razstave, odprte od sobote do konca maja v paviljonu NOB v Trziču. Razstava ne vsebuje zgolj fotografskih posnetkov prenove, ampak prikazuje tudi načrte naslednjih faz, to je Kurnikovega trga, turistične magistrale in Polakove pristave. Torej je njen namen dvojen: pokazati strokovnjakom in predvsem občanom opravljeno delo ter jih na drugi strani spodbuditi, da s svojimi pobudami, mnenji, rešitvami sooblikujejo revitalizacijske načrte.

H. Jelovčan

Jezikovno razsodišče (98)

Obrazci, obrazci

Neppravilni ali neslovenski obrazci za račune v trgovinah, delo poloznica za nakazovanje ucinin (obrazec št. 10 SDK) in druge vsakdanje tiskovine uporabnike motijo, hkrati pa so drobna preizkusnja našega odnosa do jezika.

Beograjsko podjetje Centrotexil ima v Ljubljani svoja »odeljenja«, kjer vam izdajo račun, na katerem piše: »Artikal, količina, skupno iznos Din. Reklamacije uvažavamo u zakonskom roku uz kasa blok.« »Jaz pa bi rada »reklamirala« jezik Centrotexilovega plačilnega obrazca,« nam je pisala dopisnica I. K. — In Majda H. nam je poslala tale dopis: »Posiljamo vam fotokopijo pisma, ki smo ga s Parmove ulice na Verovskovo cesto v Ljubljani prejeli od slovenskega proizvodnega in trgovskega podjetja Lesnina Ljubljana in nas je nemalo začudilo in razjezilo.« Lesninin obrazec je sicer slovenski (»enota, vaš znak, naš znak itd.«), pismo pa v oporečni srbsčini.

Med pismi smo izbrali še dve, ki govorita o podobnem vprašanju. Emona iz Ljubljane je svojemu uslužbencu dala na koncu meseca v roke »Obračunski list osobnog dohotka«, za »rad po učniku« itd. Toda »prevoz na delo« in »sindikalno članarino« so dotipkali po slovensko. Delavci Verige iz Lesc so doživeli podobno, saj so »primanj za mesec sjeecanj 1983« prejeli v plačilnih ovojnicah tovarne RIZ, B. S. sprašuje, ali stabilizacijski ukrepi smejo posegati v rabo jezika: »... zaradi pomankanja papirja in iz drugih stabilizacijskih razlogov segajo po srbohrvaških obrazcih.«

Neradi ponovno pišemo o teh zadevah: če so na voljo srbohrvaški obrazci, bi morali biti tudi slovenski. Tu gre za krivdo neodgovornih oseb, piše naš dopisnik B. S. V Sloveniji je poslovni jezik slovensčina. Stabilizacija v rabi materinščine ni umestna.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovensčino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL, Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Koporčevi slikoviti aranžmaji

Ob razstavi Leona Koporca v galeriji Loškega muzeja

Koporčevo likovno sporočilo je po navadi otopno in vabi gledalca v razmišljanje, ne da bi ga pri tem neposredno postavljalo pred odredeno vprašanje. Nedoumljivo tiho domotožje odseva z njegovih platen in se polasča našega podoživljanja. Ta osnovni vtis veže iz vseh Koporčevih platen, pa naj bodo docela realistična (krajine) ali le z vložki nadrealističnih elementov ali pa se do kraja razbohota v nizanju fragmentov realističnih elementov in figur, ki jih malo drugače, predvsem pa drugačni funkcionalnosti namenja. V baročno razburkano materijo slikovitih aranžmajev vnaša Koporec družno predmete in osebe iz najrazličnejših dob in ne smemo se zatorej čuditi, če se baročni skladatelj Handel znajde v družini z večnim ženskim aktom in s sodobnim motoristom, pokritim z značilno zaščitno čelado. Nema lokrat se v baročno razvihrano kompozicijo prikrade drhteča črta, poteza s čopičem, s katero hoče slikar na slikovit način ponazoriti obliko predmeta — figure — detajla. To naredi, kot da bi vgrajeval drag kamen v staro zlato, kot da bi hotel ponazarjati svoj odnos do klasičnega slikarstva, ki ne sme in ne more umreti. Seveda se Koporčevo slikarstvo odvíja v barvnem svetu. Ekspresivnost njegovega rokopisa je očitna kot je navezanost na nadrealistično tradicijo prisotna. Nema lokrat vzame spreminjavalno vlogo neke vrste magična svetloba, ki obarva Koporčeve prizore z občutkom sanjske odmaknjenosti. Svetloba in barve so pri Koporčevem slikarstvu razpoznavni element, ki mu daje svojskost in originalnost.

Mehke naslikane, a določeno obrisane predmete ali njihov fragmente potaplja v polmrak, ki veže vse akterje kompozicije in jim le tu pa tam dovoli da zablestijo, da s fortissimom rumenila ali rdečila in jarke modrine prerastejo v središče kompozicije. Difuzni način slikanja spominja na obledele kartone ali na od vlage mračnih cerkva razjedene oltarne slike. V krogu obstoječe realnosti, figure in predmeti niso obrabljeni zaradi minljivosti. Njihov »realizem« razjeda in podira slikarjeva (pesnikova) domišljanja, prekrija jih fin prah minljive lepote, zaustavljeni v trenutku srečanja sedanjega trajanja s preteklostjo, sanjskih privedov z resničnostjo. Za Leona Koporca je paradoks metoda, filozofsko načelo, odnos do resničnosti.

Slikarski opus Leona Koporca iz zadnjih desetih let predstavljen na razstavi v Škofji Loki označujemo slogovno kot posebno različico poetično obarvanega nadrealizma. To je svet realnih predmetov in oseb, ki pa jih je slikar postavil v predrugačeno, našemu življenjskemu izkustvu nenavadne odnose. Karkoli že vodi slikarjevo roko, vedno je ohranjena svežina reševanja likovne problematike in Koporčeve izvirne slikarske osebnosti.

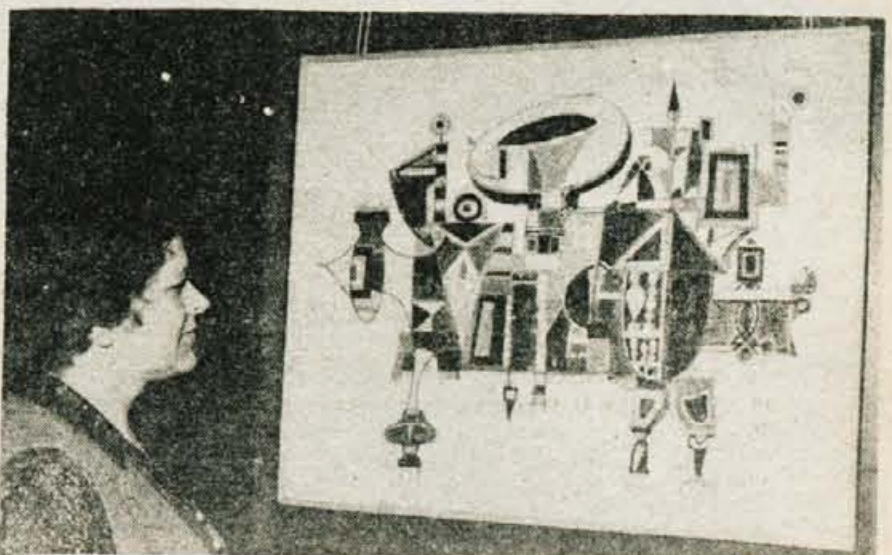
Andrej Pavlovec

Likovniki iz Kočevja v Škofji Loki

Škofja Loka — V galeriji na loškem gradu so sinoči odprli razstavo likovnih del, ki jo skupaj z Loškim muzejem in krajevnimi skupnostmi mesta Škofje Loke pripravljajo likovniki pobratene krajevne skupnosti Kočevje. Obiskovalci si bodo vsak dan do 23. maja, razen ob ponedeljkih, od 15. do 18. ure ogledali likovna dela slikarjev Rada Megliča in Marte Bartelj ter kiparja Matije Glada.

Zaključna predstava

V četrtek, 12. maja, bo ob 17. in 18. v gradu Kieselstein gostovala lutkovna skupina iz Šmihela na Koroškem z lutkovno predstavo Guliver med lutkami. S to predstavo zaključujejo lutkovno sezono v Kranju.

Hodniki poslovnih prostorov kranjskega Domplana že nekaj časa služijo tudi kot likovna galerija, v kateri se je nedavno s svojimi slikami predstavila slikarka Melita Vovkova.

Liznekovo domačijo, kulturni objekt, bodo končno te uredili...

Kranjskogorski pomladni utrip

Kranjska gora — Kranjsko goro poznamo kot zimsko turistično središče, a je obenem tudi edini jugoslovanski turistični kraj, ki ima dobro tudi letno sezono. Res je, da ne čisto enakovredno — po finančnem učinku — saj prinašata precej denarja sneg in žičnica, vendar pa je po številu nočitev tudi letna sezona izredno dobra. Čeprav bi ji lahko marsikaj očitali, je vendarle na dlani, da so znani kranjskogorski turistični in gostinski delavci že v minulih letih pritegnili goste, tako da so ostali v pritekaju in ljudem. Precej pomenijo tudi največje smučarske prireditve, ki so ponesle ime kraja daleč v svet. Te dni je v Kranjski gori čutiti delovno vnetje domala na vsakem koraku, saj je treba obnoviti in popraviti vse, za kar ni bilo časa

pozimi. Tako so se pod nadzorstvom zidarske mojstra Pelka z Bleda lotili (končno!) temeljitih zaključnih del pri obnovi Liznekove domačije sredi vasi, kjer nameravajo urediti stalne razstavne prostore, ki jih Kranjska gora pogreša. Domačini urejujejo okolico svojih domov, vrtnarji obrezujejo drevje in urejujejo nasade, pleskarji bodo polepšali pročelja hotelov... Kraj dobiva privlačnejši videz za goste, ki jih hoteli pričakujejo to pomlad in poletje in obeti niso tako pihli kot pričakovanj našega turizma nasploh. Kranjska gora živi svoje turistično življenje, še živahnejša pa bi lahko bila, ko ne bi čutila posledic nekaterih gospodarskih ukrepov, ki ji zmanjšujejo domači in tuji obisk.

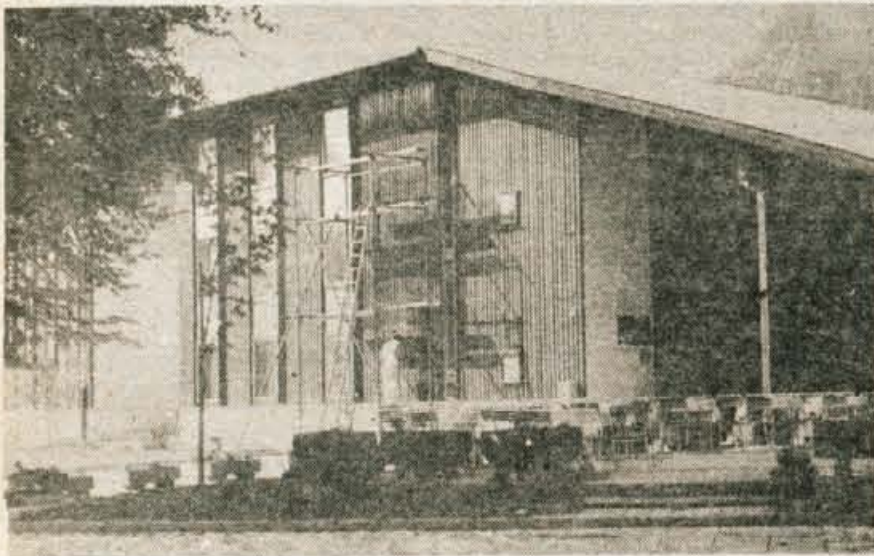
D. Sedej

Zelenice je treba urediti...

Prijeten je sprehod po Kranjski gori...

Zunanost hotela Prisank je potrebna obnove... — Foto: D. Sedej

800 litrov mleka dnevno — V zbiralnici mleka na Podreči, kamor kmetje dvakrat dnevno prinašajo mleko, že 29 let dela Ivan Bremšak. Vsak dan od kmetov zbere okoli 800 litrov mleka. — Foto: fr

Naš pomenek Sladice iz hotelske kuhinje

Marija Oman iz Rateč dela v gostinstvu petnajst let — Zdaj je zaposlena kot slaščičarka v hotelu Kompas v Kranjski gori

Kranjska gora — Marija Oman se je v Rateče preselila iz rodne Celja, kjer je končala gostinsko šolo. Dolga leta je potem delala v zasebni gostilni pri Zerjavu, v kuhinji, zadnja štiri leta pa je zaposlena kot slaščičarka v hotelu Kompas v Kranjski gori.

Marija Oman je nadvse pridna, vestna delavka in že dolga leta zvesta gostinski dejavnosti. Po končani osnovni šoli je sicer želela študirati medicino, a ker je v gostinstvu dobila štipendijo, se je pač odločila zanj. Svojo vajeniško prakso je opravljala v zdravilišču v Dobrni, nato pa se preselila na Gorenjsko.

»Zdaj sem slaščičarka, pravi Marija, ker sem zaradi otrok želela delati v dopoldanskem izmeničnem delu. Vedno sem rada pekla, zato se pri tem delu kar dobro počutim. Delo v hotelu, kot je Kompas, ima svoje prednosti: tu opravljaš le svoj osnovni posel, medtem ko je v zasebnem gostinstvu treba delati vse in je delo veliko bolj naporno.«

Tudi v veliki kuhinji kranjskogorskega Kompas delavke nikoli ne stojijo križem rok. Treba je pripravljati zajtrke pa kosila in večerje za okoli 200 gostov. Kompas ne pozna počitka, saj je eden izmed najbolj zasedenih kranjskogorskih hotelov.

»Ponavadi, pravi Marija Oman, pripravim za poobedeke sladolede, kompote, jogurt, sadje in seveda sladice vseh vrst, tudi značilne gorenjske. Potice ne pečemo pogosto, seveda pa je odvisno od zahtev gostov. Dnevno spečem peciva za okoli 150 porcij, če pa slučajno zmanjka — to se zgodi zelo redko — pa mora biti vedno kaj drugega na zalogi. Pri tem nismo v zadregi.

D. Sedej

Prodaja
KŽK
KLANJ —
HRASTJE

imes
kombivak
okna

kamniška gorčica

SLAJŠI SOSEDOV KRUH

Minili so časi, ko smo ob sobotah kar za hec skočili tja do italijanskega Trbiža, da bi poleg kavbojk kupili vsa tisto robo, za katero smo menili, da je doma zanič ali pa da je v Italiji cenejša.

Zdaj maloobmejnježi skočijo enkrat na mesec v Trbiž po reči, ki jih doma sploh ni, za tistimi stvarmi, ki so bojda doma zgnili, pa po trgovinah sosedov ne stikajo več. Se da potrpeti kar z domačimi bluzami in kostimčki, kajti za naš dinar so v Italiji občutno predragi.

Naši sosedje so v časih naše nakupovalne mrzlice hodili k nam večinoma k (poceni) frizerju, po pijačo, meso, po čevlje. Zdaj dvakrat premislijo in so frizerja že zdavnaj opustili, mesa tudi ne kupujejo (ker ga ni), pijača pa je postala salamensko draga in tudi nič kaj prida. Hodijo pa v naše trgovine po olje (če je), belo moko, riž, radi posegajo po mlečnih izdelkih in naših — testeninah! Trgovci pravijo, da jim je naša bela moka že od nekdaj silno všeč, testenine pa tudi. Več ali manj nikoli ni šlo toliko za ceno, bolj za kvaliteto, nam zatrjujejo. Pravijo, da so tovrstna naša živila brez umetnih primesi, slastnejša in obstojnejša.

Kaj takega! Mi, smo se leta in leta vračali iz Italije otovorjeni kot mule z italijanskim rižem in testeninami, ki so bojda boljše, ker so italijanske! Zdaj pa naenkrat zvemo, da so domača živila nedvomno boljša. Krasen primer, kako butasti znamo biti in vztrajamo pri predsodkih, da je sosedov kruh boljši...

Zlata poroka v Podbrezjah

Zlate poroke so v Podbrezjah redke. Že več let je ni bilo. Letošnjega prvega maja pa sta visok jubilej slavila zakonca Janez, star 87 let, in Micka Kozjek, rojena Fister, stara 72 let. Janez Kozjek je bil izredno glasbeno nadarjen. 56 let je vodil pevski zbor, ki je zapel na nadavni proslavi 155. obletnico rojstva pisatelja in pesnika Andreja Praprotnika. Do upokojitve je bil Janez vodja podbreške pošte. V zakonu se jima je rodilo 8 otrok, od katerih sta dva umrla. Krajin želimo jubilarntoma obilo sreče in zdravja!

Lancovski aktiv mladine je v soboto, 24. aprila, organiziral prostovoljno delovno akcijo. Mladi so na področju Zgornje Lipnice delali na cesti in pri kanalizaciji. Po opravljenem delu je stekel tudi pogovor in več mladincev se je odločilo, da se vključijo v mladinsko delovno brigado Suha krajina. — Foto: F. Debeljak

Franc Urbanc: »Pogodbena vzreja se spleča.« — Foto: A. Žalar

Pogodbena vzreja žrebet

Kranj — Prav neverjetno je, da lahko vsak dan, ob katerikoli uri, tako rekoč v mestu vidiš žrebička. Čisto po naključju smo ga našli pri Francu Urbancu, po domače Špancu, z Rupe 15 pri Kranju. Veselo je skakal okrog svoje matere — kobile Dore.

»Dva meseca bo star in se kar lepo razvija. Je čistokrvne haflinger-ske pasme. Kobila Dora je stara sedem let in to je njen drugi žrebiček. Odločil sem se za vzrejo in imam pogodbo z Veterinarsko bolnišnico v Ljubljani. V petih letih moram vzrediti pet žrebet, potem pa bo kobila moja. Ko je žrebe staro sedem mesecev, ga oddam, ta čas pa je že na poti drugo.

Haflingerji so zadnje čase zelo iskani; posebno naša armada je zelo zainteresirana za njihovo vzrejo. So namreč močni, skromni in pri hrani prav nič izbirčni. Najpomembneje pa je, da so izredno vzdržljivi in pri pravilni kondicijski vzgoji in dresuri ne staknejo tako hitro tako imenovane nedeljske bolezni.

Franc Urbanc pravi, da je s tovrstno vzrejo zelo zadovoljen. Treba se je sicer držati navodil. Sicer pa, kot rečeno, so haflingerji zelo skromni in ni veliko dela in stroškov z njimi. Zaslužek je kar dober, trud se izplača. Pritožuje se le, da v širši okolici ni več pravega kovača. Prav bi bilo, da bi ob vse bolj spodbujani vzreji konj mislili tudi na to dejavnost.

Žrebiček Živko bo imel še nekaj mesecev nego in vzrejo pri Francu Urbancu. Vsakomur, ki to želi, ga rad pokaže. Kobila Dora pa ima že »na poti« drugoga.

A. Žalar

Najhitrejši v cilju nedeljske četrte etape Alpe-Adrie v Kranju. — Foto: H. J.

Ropret dobil etapo, Čerin obdržal vodstvo

Kranj — Sestinosedemdeset kolesarjev iz devetih evropskih držav se je v četrtek zbralo na štartu prve etape letošnje 17. kolesarske dirke Alpe-Adria, dolge skupaj 713 kilometrov. Prvi dan ji je pot vodila iz Ljubljane do Portoroža (146 km), kamor je prvi pripeljal 21-letni Rogovec Primož Čerin. Z njim sta bila še Savčan Marko Cuderman in Puljčan Bruno Bulič, medtem ko je eden najresnejših favoritov za rumeno majico Bojan Ropret zaostal za okrog štiri minute.

Jugoslovanska trojica je obdržala vodstvo tudi po drugi etapi od Portoroža do Pordenona v Italiji (170 km), v kateri so bili sicer najboljši Čakadze iz Sovjetske zveze, Fumić (Hrvatska) in Čevardov (SZ). Rumena majica Čerin je z istim časom osvojil 10. mesto, Cuderman je bil 17., Bulič pa 20.

Sobota tretja etapa je kolesarje peljala iz Pordenona v Borovlje (182 km). Zmagal je Savčan Bojan Ropret pred Gudunovom (SZ) in Zinglom Nordrhein. Žal je bil Bojanov v razstanku iz prvega dne prevelik, da bi se v skupnem seštevku uvrstil med vodilna mesta. Uvrstil se je na osmo mesto, vodstvo pa so še naprej obdržali Čerin, Cuderman in Bulič.

Četrta etapa je bila v nedeljo od Borovljeh do Kranja (55 km). Ze nekoliko utrjene kolesarje je dodatno delal naporen vzpon proti mejnemu prehodu na Ljubelju. Za nameček jim je ponagajal še dež, tako da tudi brez padcev ni slo. V Cilju pred kranjsko gimnazijo so številni

privrženci kolesarskega športa kot zmagovalca pozdravili Zimenkova (SZ), za njim pa so v istem času pripeljali tudi Čerin, Berka (Inter), Bulič, Cuderman, Ropret in sedmerica drugih tekmecev. Najbolj prisrčnega aplauza je bil deležen nemški kolesar Gansler, ki je približno petdeset metrov pred ciljno črto padel in s kolesom na ramenih pritekel do sodnikov.

V skupnem seštevku je po dopoldanski etapi v Kranju še naprej vodil Čerin, Bulič in Cuderman pa sta zamenjala mesta. Drugi Bulič je za Čerinom zaostal ledem, tretji Cuderman osem sekund. Ropret se je prerinil na sedmo mesto, njegov zaostanek pa je še vedno znašal dobre štiri minute.

Cerprav so mnogi napovedovali, da pri vrhu spremembe po štirih etapah skoraj niso več mogoče, je več tisoč gledalcev ob progi popoldanske pete etape po kranjskih ulicah vendarle na tiho upalo, da bo uspel »veliki met« katejemu od domačih kolesarjev. Po petnajstih krogih je resnično zmagal Savčan Bojan Ropret pred Lojenom (Hrvatska) in Čivadžejem (SZ), vendar se je v skupni razvrstitvi uspel prebiti le na peto mesto. Imena vodilne trojice so ostala nespremenjena.

Etapa po ulicah Kranja, ki jo je spet metala dež, je bila vsekakor ena najbolj razburljivih na letošnji Alpe-Adri. Padci so se zlasti v prvih petih krogih kar vrstili in med »nesrečneži« je bil kar trikrat tudi rumena majica Primož Čerin. V osmem krogu mu je padec prinesel dobre pol minute zaostanka za najhitrejšimi. Tako za Buliča kot Cudermana se je odprla enkratna priložnost, da Čerina zamenjata na prvem mestu. Vendar je Čerina rešila le njemu svojaka vztrajnost. Ne da bi se zanašal na pomoč klubskih tovarišev je iz kroga v krog zmanjševal zaostanek in pripeljal v cilj osmi — istim časom kot Cuderman in Bulič, s tem pa je obdržal rumeno majico tudi v ponedeljkovi zadnji etapi od Kranja do Rašice (104 km). Do zaključka redakcije dirka, žal, še ni bila končana, po napovedih strokovnjakov pa bi Primož Čerin moral osvojiti pokal letošnje Alpe-Adrie.

Zvezni trener in kapetan Franc Hvasti o njem pravi, da je izredno kvaliteten

tekmovalca, ki se zanaša na svojo sposobnost. Njegova največja odlika je borbenost, zato lahko pričakujemo, da bo v jugoslovanskem dresu še dolga leta osvajal najboljša mesta na domačih in tujih dirkah.

Da na letošnji Alpe-Adri vodijo kar trije naši kolesarji, ni vzrok šibke konkurence. Nasprotno, tako kvaliteten je delo ni bilo, le domači tekmovalci so veliko boljši kot pred leti in se lahko enakovredno kosajo s tujimi reprezentanti.

H. Jelovčan

Namizni tenis Sava gorenjski prvak

Križe — S tekmovalcem v Križah se je končala gorenjska namiznoteniška liga. Naslov prvaka je osvojila ekipa kranjske Save, ki je do sedaj edina poraza doživela prav v Križah. Premagala sta jo ekipi Kondorja in Jesenic. Drugo mesto so osvojili lanskoletni zmagovalci, igralci Gumarja, ki so za prvakom zaostali za dve točki. Tretje so bile Jesenice z devetimi zmagami in petimi porazi, četrty s dvema točkama manj Kondor, peta Murava in šesti kranjski Triglav, ki ni nastopil na zadnjem tekmovalcu v Križah. Predzadnje so bile z osmimi točkami Mošnjak, zadnji pa igralci Križ, ki so od 14 srečanj le eno zmagali in osvojili vsega 19 nizov.

J. Starman

Prvi turnir Šifererju

Preddvor — V počastitev dneva Osvobodilne fronte in praznika dela je krajevna skupnost Preddvor pripravila prvi namiznoteniški turnir za vse starostne skupine. Med 18 igralci je zmagal Marko Šiferer, drugi je bil Srečko Nečimer in tretja njegova sestra Romana. Prvomajski turnir bo postal tradicionalen.

J. Kuhar

Vaterpolo

Sodnik v vodi, tekma prekinjena

KRANJ — Prva zvezna vaterpolska liga Triglav: Partizan 6:8 (2:1, 2:2, 2:5; prekinjena), letni bazen, gledalcev 300, sodnika Klementič (Split), Odalović (Herceg Novi).

Strelici za Triglav — Stariha 3, Stanišić 2, Švarc 1.

Triglav — Perkovič, Jerman, Brinovc, Sirk, Stanišić, Stariha, Švarc, Z. Malavašič, Kosi, M. Malavašič, Grabec, Rakovec, Naglič.

Domačini so s kandidatom za izpad iz lige beograjsko Crveno zvezdo, ki je že v drugo kolo prišla s štirimi točkami minusa, dobro začeli, saj so to uvodno

četrtino zaključili v svojo korist. V drugi je bila igra enakovredna, čeprav so Triglavci stalno vodili z golom prednosti, toda gostje so se dobro upirali in izenačevali. V tretji četrtini so spet vodili domači vaterpolisti, a gostje so uredili svoje vrste in po napakah domače obrambe jim je uspelo izid izenačiti in nato ob zaključku te tretje četrtine celo povesti za dva gola.

Ko je sirena zaključila to četrtino, je neodgovorni gledalec, ki se ni sprijaznil z odločitvami sodnika Odalovića, ki je za razliko od potkovega srečanja v Partizanom sodil dobro, le-tega porinil v vodo in srečanje je bilo končano. Ta neogovorni gledalec, ki se je tudi sam skopal, skupaj s sodnikom, je naredil uslugo gostom, saj bodo to srečanje dobili s 6:0. Tekmovalna komisija je za nakej tekem povedala igranje vaterpola v Kranju. To je predvsem velika materialna in tudi igralna škoda za kranjskega prvotligaša, saj gosti še moštva, ki bi jih doma lahko premagali.

SODNIK ODALOVIĆ NI DOVOLIL PRESENEČENJA

KRANJ — I. zvezna vaterpolska liga Triglav: Partizan 11:15 (2:3, 1:5, 5:1, 4:6); letni bazen, gledalcev 500, sodnika Odalović (Herceg Novi), Klementič (Split).

Strelici za Triglav — Stariha in Švarc po 3, M. Malavašič in Stanišić po 2, Sirk 1.

Triglav — Perkovič, Grabec, Jerman, Sirk, Stanišić, Stariha, Švarc, Z. Malavašič, Kosi, M. Malavašič, Brinovc, Naglič.

Domačini se tokrat niso ustrašili kandidata za prvaka beograjskega Partizana. V uvodni četrtini je bila igra dokaj izenačena, saj so gostje na prvi odmor odšli le z golom prednosti. V drugi četrtini so domačini igrali slabo in nepovezano, da so jim gostje usli kar za pet zadetkov. Vse je kazalo na pravo katastrofo. V tretjem nadaljevanju so se Triglavci zbudili in pokazali, da res znajo igrati vaterpolo, saj so bili v tej četrtini veliko bolj od gostov. Kranjčani so v tej izenačili in že vse je kazalo, da bodo tokrat gostje iz Kranja odšli poraženi. V enakovredni zadnji četrtini je na sceno stopil sodnik Odalović, ki je tako očitno navijal za Partizanovce, da so Beograjčani le odnesli celo kožo. Res škoda, da je prav sodnik Odalović moral pokloniti gostom oba točka, čeprav bi jih zaslužili tudi domačini.

D. Humer

Naši športniki

Grega Grilc: Uspešna sezona

SENČUR — Letošnja smučarska sezona je zaključena in že se delajo obračuni o uspešnosti sezone. Vsi že načrtujejo, kako bo v novi sezoni, ki bo olimpijska. Tako kot vsi veliki za novo sezono načrtuje tudi učenc sedmega razreda OS Senčur Grega Grilc, ki je pokazal, da se bo razvil v odličnega alpskega tekmovalca v slalomu in veleslalomu, čeprav je to sezono končal kot mlajši pionir. Le delati in trenirati bo treba. S smučanjem se je Grega začel ukvarjati pri štirih letih in je sedaj že sedmo leto član SK Triglav iz Kranja.

Kako bi ocenil letošnjo sezono? »Upam reči, da je bila dobra. Na »Pokalu Lokas« sem dosegel več kot sem pričakoval. Bil sem prvi v slalomu in veleslalomu in več kot preveč sem bil vesel teh mednarodnih uspehov, ki so bili doseženi na starovrških smučiščih. Pot nas je nato vodila v ČSSR, kjer sem se spet srečal s starimi rivali in polovno sem bil uspešen, saj sem bil dvakrat prvi in dvakrat drugi. Nastopil sem tudi v Avstriji in bil enkrat drugi in šteti v veleslalomu, v Wendulu pa šteti v slalomu.

Nato so prišla domača republiška tekmovanja, kjer sem postal prvak v slalomu in veleslalomu, samo da sem si veleslalomsko prvo mesto delil z Dodigom. Tako kot vsako leto so se vrstila še tekmovanja za pokal Coca Cole. V štirih slalomih in treh veleslalomih sem bil prvi in tako zbral

vseh 175 možnih točk in pokal Coca Cole.

Bo nova sezona enako uspešna kot zadnja?

»V sezoni 1983-84 bom že v kategoriji starejših pionirjev in kljub temu, da bom imel za konkurente že starejše tekmovalce, se mi zdi, da bo šlo.«

Za trinajstletnega Senčurjana Grega Grilca je bila res uspešna sezona, saj je pobiral skoraj vsa najboljša mesta. Za tega mladega alpskega tekmovalca so uspehi vzpodbuda za še trše delo.

D. Humer

Deseto svetovno prvenstvo v motokrosu

V Podljubelju tudi svetovni prvak Geboers

TRŽIČ — Slikovita motokros proga v Podljubelju, ki je hkrati zibelka tega motokrosa pri nas, je pripravljena za veliko športa za točke svetovnega prvenstva v motokrosu v kategoriji do 125 cc. Na tej progi, ki je pod pokroviteljstvom združenega dela občine Tržič in Save iz Kranja, bo nastopilo nad sedemdeset »artistov« terenskih motorjev iz štirinajstih evropskih držav in Amerike.

V soboto, ko bosta na sporedu kvalifikacijski vožnji, in nato v nedeljo, ko bo veliki finale šeste dirke za svetovno prvenstvo, bodo nastopili vsi najboljši mojstri motokrosa na svetu. Za tržičski priveditev se je pripravilo rekordno število tekmovalcev. Med njimi so sama znana imena motokrosa. Svojo udeležbo je že potrdil lanskoletni svetovni prvak Belgijec Eric Geboers, ki bo tudi v Podljubelju skušal zmagati. Ob tem odličnem tekmovalcu so na seznamu tudi Italijan Rinaldi in še vrsta drugih. Že sobotne kvalifikacije v skupini A in B bodo za-

nimivi, saj se jih bo za nedeljski finale uvrstilo le trideset. Pravico nastopa v tretjnaki finale ima namreč le prvih deset iz lanskega svetovnega prvenstva v skupni razvrstitvi dvanajstih dirk. Sobotne kvalifikacije se bodo pričele ob 15.15 v skupini A in ob 16.15 za skupino B. Nedeljski finale se bo pričel s prvo vožnjo ob 14.30 druga vožnja, ki bo odločala o zmagovalcu, bo na sporedu ob 16.30.

Priveditelji so poskrbeli tudi za poprestritev sporeda. Vsi obiskovalci v nedeljske motokros priveditve bodo poleg športnih bojev lahko svoj izid izkoristili tudi s koristimi nakup. Na Detelji v Bistrici bodo namreč tržičske tovarne Peko, ZLIT, BPT in gostinci priredili sejem, na katerem bodo te priznane delovne organizacije iz Tržiča prodajale svoje izdelke po nižjih cenah. Naj zapišemo, da je vstopnina za letošnjo šesto dirko za svetovno prvenstvo 150 dinarjev za odrasle in 50 za mladino.

Izreden napredek zmajarjev

Kriška gori — Pretekli teden se je na Kriški gori končalo 4. državno prvenstvo letalcev z zmaji. Udeležilo se ga je 38 tekmovalcev iz 6 slovenskih in 2 hrvaških klubov.

Vreme je bilo srenstvu izredno naklonjeno, tako da so v štirih tekmovalnih dneh izvedli dva preleta proti Kranjski gori, hitrostni prelet do Žirovnice s pristankom v Križah in trikotnik Kališče-Begunje-Lentec.

V Kravsko goro ni uspel poleteti noben tekmovalca, najdlje je pristal Borut Pestotnik v Gozdu Martuljku (53 km). V tork je hitrostni prelet najbolje opravil Ivo Konavec v eni uri, v Križah (50 km) pa je nastopal še 13 tekmovalcev.

V četrtek so prebivalci podkaravanskih vasi in Tržiča opazovali množico več kot 30 zmajev na poti med Kališčem in Begunjami, na mestih termičnega dviganja so se nabirali celo v jate po pet, deset. Trikotnik je v resnici bila najuspešnejša disciplina prvenstva. Zmagovalec Borut Pestotnik je obkrožil skora trikrat in tako preletel 117 km, večina zmajarjev pa ga je naredila vsaj enkrat.

V štirih tekmovalnih poletih so zmajarji naleteli 4600 km, preletov v Kamnik, Kranj in proti Jesenicam v treh dneh prostega letenja pa nihče ni meril. Dosegali so do 2800 metrov nadmorske višine, kar je čez 1000 metrov nad vzletišče.

Za najdljši polet na prvenstvu so podelili prehodni pokal Tomaža Koželja. Prisužil si ga je Borut Pestotnik s svojimi 117 km. Borut je izredno perspektiven mlad pilot z izredno voljo. Samo

letos je v letalni dnevnik zabeležil že več kot 40 ur letenja.

Značilnost letošnjega zmajarskega DP je tudi izredna izenačenost desetih najboljših pilotov. Preleti s Kriške gore proti Jesenicam niso nobena težava več. Jadranske nam goro je postalo običajno, jadrano pod pol ure pa vredni le začetnikov. Zmajarji so postali jadrni piloti z željo letati čim više, čim dlje.

Zmaji državnih prvak je hkrati iz zmagovalec kluba Posočje. Kluba, ki je osvojil tudi pokal zmagovalne ekipe.

DP je sicer poteklo zelo srečno, brez težav z varnostjo in neprijetnosti. Organizator Dobro Škofja Loka se je potrudil in ga dobro izpeljal. Preke se je pomagali tudi člani PD Križe in oskrbnik Jozef Sturm, ki so skrbeli za tovarno žrnico in kočjo na Kriški gori.

Rezultati — posamezno: 1. Ivan Brovc (Posočje) 6306 točk, 2. Ivo Volarič (Leti) 6121, 3. Ivo Konavec (Posočje) 6003, 4. Marko Hočvar (Posočje) 5652, 5. Franček Konjar (Šmarna gora) 5532, 6. Borut Pestotnik (Kavka Kamnik) 5485, 7. Brane Potočnik (Šmarna gora) 5445, 8. Bogi Hrabar (Delta) 5333, 9. Matjaž Brestar (Prepih) 5075, 10. Viktor Bečan (Prepih) 5063 itd.

Ekipno: 1. Posočje Tolmin, 2. Prepih Tržič, 3. Šmarna gora 4. Let Škofja Loka, 5. Delta Ljubljana.

Prehodni pokal Tomaža Koželja: 1. Borut Pestotnik (Kavla) 117 km, 2. Viktor Vreš (Prepih) 80 km, 3. Andrej Sotelšek (Kriča) 80 km.

Tatjana Dolžan

Na sliki od leve proti desni: Ivo Volarič, Ivan Brovc, Borut Pestotnik, Ivo Konavec in Matjaž Brestar — Foto: B. Bernik

Plavanje

Dobra mesta za Radovljčane

RADOVLJICA — Plavalci PK Radovljica so se pred dnevi udeležili drugega mednarodnega plavalnega mitinga v Spittalau. Poleg Radovljčanov je na tem tekmovanju nastopilo nad tristo tekmovalcev in tekmovalci iz petindvajsetih klubov Italije, Avstrije, ZRN in Slovenije. Radovljčani so na tem mitingu pokazali, da so dobro pripravljene za leto sezono, saj so dosegli lepe uvrstitve.

Uvrstitve Radovljčanov — člani in članice — 100 m prano — 2. Meček 1:16,58; 400 m kravl — 1. Meček 4:49,31; mladinke in mladinci — 200 m kravl — 2. T. Cilensek 2:27,07; 200 m prano — 3. Rebec 2:54,01; 200 m mešano — 3. Šifrer 2:37,52; 50 m kravl — 2. Janc 28,11; st. pionirke in pionirji — 50 m kravl — A. Praprotnik 32,02, 3. P. Bezjak 30,89; 100 m hrbtno — 3. Vovk 1:23,24; ml. pionirke — 100 m hrbtno — 1. Rob 1:27,31; 200 m hrbtno — 1. Rob 3:06,25, 2. U. Praprotnik 3:07,51.

Največ pohval je dobila Staša Melnik, ki je pri mlajših pionirkah zmagala kar štirikrat. Zmagala je na 200 m kravl (2:46,21), na 400 m kravl (5:49,30), na 50 m kravl (34,45) in na 200 m mešano (3:06,11).

Kranjsko prvenstvo v krosu

Občinski spomladanski kros

KRANJ — Na letošnjem pomladanskem občinskem krosu, ki ga je na Osvobodnem travniku organiziral atletski klub Triglav iz Kranja, je nastopilo nad sedemdeset tekmovalcev in tekmovalcev. Udeležba je bila najboljša v kategoriji pionirke in pionirjev, medtem ko so bile ostale kategorije slabše zastopane. Tu predvsem zato, ker je bila delovna sobota in veliko odličnih tekmecev ni mogla priti na start. Moštveno zmago so si takrat pritekli smučarski tekaci Triglava.

Moštveni vrstni red — 1. SK Triglav 12, 2. OS Lucijan Seljak 10, 3. OS Bratstvo in Enotnost 8.

Rezultati — ml. pionirji, letnik 1971 (1000 m) — 1. Pakj 4:10,1, 2. Eržen (oba SK Triglav) 4:48,0, 3. Strajancević (OS Bratstvo in Enotnost) 4:52,0; letnik

Legat in Žibert tretja

Trbovlje — V Trbovljah je bilo letošnje slovensko člansko prvenstvo v karateju. Med 76 tekmovalci je nastopila tudi deveterica gorenjskih karateistov — Stefe, Kocijanec in Legat iz Karate kluba Radovljica, Oblak, Omič, J. Hari in F. Hari iz škofjeloškega kluba, Žibert, član Jugokaja Kranj in Čero iz Karate kluba Kranj. Gorenjski tekmovalci so osvojili dve tretji mesti, Voljo Žibert v lahki in Andraž Legat v polteži. Peto do osmo mesto pa so zasedli Stane Stefe v lahki, Pavle Oblak v polsrednji in Janez Hari v srednji kategoriji. Največ uspeha so na prvenstvu imeli karateisti iz Velenja in Ljubljane.

k. Prašnikar

D. Humer

STIL, PIJAČA VITKIH

Zmško obleko ste odložili.

Boste morali odložiti tudi kilograme?

Bad news first, kot pravijo Angličani, ali po naše — prišlo s slabo novico in jo zgoščajmo in prebavimo. Bomo v miru uživali v do-
stih novicah, kadar nam pri-
dejo, bratci!

Slaba novica, torej: od
Stila ne boste shujšali! Ne,
drugi moji, tako nalahko pa
ne gre. Le pomislite na to,
koliko ur ste presedeli za
bogato obloženo mizo. Koli-
ko hrane pospravili vase,
koliko ur, tednov in mese-
cev prelenarili! In da bi šlo
v trenutku vse dol? Ne,
tega vam ne bo nihče obju-
gala. Če ste počasi nalagali,
bo treba tudi počasi odložiti.
Komur je do tega: komur
tudi prav — stari Rimljani
so se nadevali, da jim je bila
vsaka noč prekratka za po-
stelo, pa so bili veseli in de-
beli in so čisto lepo živeli!

Kaj hočemo, vsaka reč
sprejme svoj stil, tudi hujša-
nje. Prvo pravilo za to opra-
vilo bi se najbrž glasilo: huj-
šajte že takrat, ko še niste
debeli. Vsakokrat, ko se bo-
dite kopali, se nagi pogledite
v ogledalo in ko si boste re-
šili, da pravzaprav še niste
tako debeli — v tistem tre-
nutku začnite hujšati! Naj-
bolj kritična debelost je ti-
sta, ko človek še ni debel,
ko pa že, da tudi suh ni
tudi.

Tedaj naj se začne ne-
omajeno špartanstvo! Zju-
šajte, že na tešče, izpijte ko-
silo Stila. Zajtrkujete
suh, če sodite med

povprečne Slovence, če pa
ste se razvadili in morate je-
sti že navsezgodaj, si pač
privoščite mehko kuhano
jajce, glejte le, da kruha ne
bo zraven.

Dopoldne je čas za mali-
co — ter čas za drugo, to-
krat dobro novico. **Stil sicer
res ni shujševalno sred-
stvo, je pa tudi res, da ne
redi.** Tega se spomnite, ko
boste stali pri točilni mizi bi-
feja in računali: musaka
1700 kal., krompir, pražen
500 kal., plus tega še kava
80 kal. (s smetano 300 kal.);
in spomnite se tudi, da bo
od tega, kakšno pijačo bo-
ste tisti trenutek naročili,
odvisno, ali si boste naložili
še nekaj sto kalorij ali ne.
Da je alkohol bogat s kalori-
jami, najbrž veste: ne veste
pa morda, da so tudi osve-
žilne pijače močno zaslaže-
ne in zaradi tega prav tako
visoko kalorične.

Stil ima malo kalorij: vse-
ga skupaj pet v enem decili-
tru. Ne po naključju: v Ra-
denskih so si že pred leti že-
leli pripraviti pijačo na osno-
vi svoje mineralne vode, pi-
jačo, ki bi bila osvežilna, po
okusu podobna naravnim,
ravno prav gazirana (torej
taka, da se nam lepo rigne
po njej, pa oprostite izrazu,
prosimo!), predvsem pa re-
vna s kalorijami. Pijača torej,
ki ne bi bila tako draga kot
naravni sokovi, bi pa imela
bolj prijeten, bogatejši okus
kot sama mineralna voda
Radenska.

V Evropi in drugod po
svetu so bile te pijače že

znane in razširjene, torej ni
nič čudnega, če je Raden-
ska najprej izdelovala svojo
nizkokalorično pijačo po tuji
licenci. To je bil kajpak Deit,
prva nizkokalorična osvežil-
na pijača z mineralno vodo
pri nas. Po starih zakonih
kolonizacije se seveda kolo-
nizirani prej ali slej osamo-
svoji in tako smo dobili za-
res prvo **našo** nizkokalori-
čno osvežilno pijačo z mine-
ralno vodo: STIL.

Stil je po okusu, kot smo
že zapisali, povsem nara-
ven, vse njegove sestavine
so naravnega izvora. Stil
ima štiri okuse — po poma-
rančah, jabolkah, limonah in
grenivkah. Naprodaj je se-
veda v litrskih steklenicah in
še zlasti pripraven za doma-
čo rabo. Steklenica Stila v
hladilniku ni nikoli odveč, pa
naj zažaja otroke ali pa naj
dobimo obisk (Stil se na-
mreč zelo dobro meša z
drugimi pijačami).

Končajmo tako, kot smo
začeli, z novicami in z angle-
ščino. **No news is a good
news** ali **Najboljša novica je
ta, da ni nobene novice**,
pravi angleški pregovor. Ka-
dar boste stopili na tehtnico
in videli, da ni šla teža nič
gor, da se držite lepo po
starem, je to že nekaj. Do-
kler se ne zredite, vam ne
bo treba hujšati.

Postanite vitki — ostanite
vitki, S Stilom, našo prvo
nizkokalorično osvežilno pi-
jačo z mineralno vodo Ra-
denska.

STROKOVNA SLUŽBA SIS GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI OBČINE KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

ORGANIZACIJSKEGA TAJNIKA STAVBNO ZEMLJIŠKE IN POŽARNE SKUPNOSTI

- Pogoji:** — visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri,
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju po-
dobnih del in nalog,
— poznavanje problematike, na področju požarne varno-
sti in stavbnih zemljišč,
— organizacijske sposobnosti, družbenopolitične in mo-
ralne vrline ter aktiven odnos do samoupravljanja.

Poskusno delo je 2 meseca.
Delo se združuje za nedoločen čas.

**Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili v 15 dneh po objavi
na naslov: Strokovna služba SIS gospodarskih dejavnosti občine
Kranj, JLA 4, Kranj.**

GOZDNO GOSPODARSTVO TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO, TRANSPORT IN MEHANIZACIJA KRANJ

OBVESTILO

od 11. do 23. maja 1983, razen sobote 13. in nedelje 14. maja
bo za ves promet zaprta cesta

ČEPULJE—STRNICA med 8. in 15. uro.

Obvoz bo potekal čez Čepulje, Stražišče, Šk. Loka, Strnica.
Zapora ceste je nujna zaradi izvajanja gradbenih del na ce-
sti Čepulje—Gaber.

Komunalno podjetje VODOVOD JESENICE

Na podlagi 17. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih in 106. čl.
Statuta OZD

razpisujemo proste naloge in opravila za

INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN

- Pogoji:** — višja izobrazba strojne ali gradbene stroke in 5 let de-
lovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu ali
— srednja izobrazba strojne ali gradbene stroke in 10 let
delovnih izkušenj na vodilnem mestu,
— da ima aktiven odnos do razvijanja samoupravljanja

Stanovanja ni na razpolago.

Pismeno prijavo z dokazili o šolski izobrazbi, dosedanji zaposlitvi
in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 15 dneh po ob-
javi razpisa. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni pismeno, v
15 dneh po opravljenem postopku imenovanja.

alples Industrija pohištva ZELEZNIKI

Objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih
ter sklepov razpisne komisije dela in naloge s posebnimi po-
oblastili in odgovornostmi v TOZD Toplarna

VODENJE PROIZVODNJE TOPLARNE

za zasedbo:

višja ali srednja šola strojne ali elektro smeri,
eno leto delovnih izkušenj višjega ali srednjega nivoja v strojni
ali elektro stroki,
organizacijske sposobnosti ter sposobnost komuniciranja in
dela z ljudmi

delo za objavljena dela in naloge traja štiri leta. Kandidati naj
pošljejo svoje ponudbe z dokazili (diploma, življenjepis, opis dose-
žnega dela) v 15 dneh po objavi.

Prijave pošljite na naslov Alples Železniki, kadrovsko socialni od-
del, 64228 Železniki. Prijavljeni kandidati bodo o izidu obvešče-
ni v 30 dneh.

Osnovna šola
SIMON JENKO, p. o.
KRANJ,
Ulica XXXI. divizije 7 a
oglašja dela in naloge

— DELAVCA

za blagajniška, finančno
manipulativna dela in obra-
čun osebnih dohodkov za
nedoločen čas

Pogoj:

- ekonomski tehnik,
- 1 leto prakse na podobnih
delih.

Prošnje z ustreznimi dokazi-
li pošljite v 8 dneh po objavi
oglasa komisiji za delovna
razmerja šole.
Nastop dela takoj po preteku
razpisnega roka.
O izbiri bomo kandidate ob-
vestili najkasneje v 8 dneh
po poteku razpisnega roka.

VAŠ DOM '83

murka Bled — V Festivalni dvorani na Bledu so v su-
boto, 7. maja odprli 16. tradicionalno razstavo
pohištva in stanovanjske opreme Vaš dom 83. Razstava, ki jo pripravlja Mur-
ka iz Lesc, bo odprta vsak dan, tudi v sobotah in nedeljah, od 10. do 19. ure.
— Foto: F. Perdan

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
KRANJ

Delavski svet TOZD Kmetijstvo Kranj, n. sol. o., Begunjska 5, na podlagi 41. člena, 7. odstavka in 49. člena Statuta KZK TOZD Kmetijstvo Kranj ter sprejetega sklepa z dne 14. 2. 83 razpisuje

JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO NASLEDNJIH
OSNOVNIH SREDSTEV:

	leto izdel.	izključna cena
1. tovorni avto, furgon 220 D IMV	1978	170.000,00
2. lesena montažna lopa — brunarica	1980	100.000,00
3. avto — kombi Z 430 K	1976	15.000,00
4. kosilnica rot. Fella	1976	25.000,00
5. traktor ZETOR 8011	1975	90.000,00
6. traktor ZETOR 4718	1975	60.000,00
7. traktor IMT 533	1969	110.000,00
8. plug Regent (dvobrazdni obr.)	1970	10.000,00
9. transporter	1972	20.000,00
10. nakladalec čelni IMT 35	1974	5.000,00
11. puhalnik Tajfun		5.000,00
12. traktor Zetor 5545 z nakladalcem	1975	100.000,00
13. škropilnica Rau (nekompletna)		8.000,00
14. kozolec		25.000,00
15. pisalni stroj Rheimetall	1960	2.000,00
16. računski stroj Oliveti		1.000,00
17. računski stroj Oliveti		1.000,00
18. računski stroj		1.000,00

Osnovna sredstva, predlagana za prodajo se nahajajo na KZK TOZD Kmetijstvo — delovišče Šenčur, Kranjska cesta 29. Javna dražba bo izvedena 17. maja 1983 ob 10. uri na delovišču Šenčur, Kranjska cesta 29.

Ogled je možen uro pred pričetkom javne družbe na kraju samem. Stroji se prodajajo v stanju, kakršen je po principu videno — kupljeno.

Vsak udeleženec javne dražbe je dolžan plačati varščino v višini 10 % od izključne cene pred pričetkom javne dražbe. Ponudba pri draženju mora biti za 1.000,00 din višja od predhodne, razen pri zaporedni številki 15. do 18. kjer mora biti ponudba pri draženju višja za 200. din.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Na podlagi sklepa delavskega sveta razpisna komisija razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za

- VODENJE SEKTORJA PLANA IN ANALIZ
- VODENJE SEKTORJA DEVIZNEGA POSLOVANJA
- VODENJE POSLOVNE ENOTE RADOVLJICA

Za opravljanje razpisanih del in nalog je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- pod 1. in 2. — visoka izobrazba ekonomske smeri,
— 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- pod 3. — visoka izobrazba ekonomske ali upravne smeri,
— 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Poleg teh morajo kandidati za razpisana dela in naloge imeti tudi:

- strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih nalog,
- moralno politične vrline, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih in moralnoetičnih meril, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosedanjega dela in poslednjega izvajanja in utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov.

Razpisana dela in naloge opravljajo delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in se razpisujejo vsaka štiri leta.

Kandidati morajo svoji vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujejo izpolnjevanje razpisnih pogojev.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi v zaprti ovojnici na naslov Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, JLA 1, Kranj, z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo kandidati obveščeni pisмено v 45 dneh po zaključeni objavi.

Sesir

Tovarna klubukov
ŠESIR SKOFJA LOKA

Komisija za razpis prostih del in nalog individualnega poslovnega organa delavskega sveta razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVNEGA ORGANA
za 4 letni mandat

- Pogoji:** — višješolska izobrazba ekonomske, tekstilne, organizacijske ali druge smeri in 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih vodilnih del oziroma nalog ali
- štiriletna srednješolska izobrazba ekonomske, tekstilne ali druge smeri in 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih vodilnih del oziroma nalog,
 - družbeno politična aktivnost in pravilen odnos do razvijanja samoupravnih socialističnih odnosov

Prijave sprejema komisija 8 dni po objavi razpisa. O izidu bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po preteku prijavnega roka.

OPTIČNA INDUSTRIJA «OČESNA OPTIKA MARIBOR»
TEMELJNA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA

Optični servis Kranj — JLA 18

(nasproti porodnišnice)
IZDELAVA VSEH VRST OČAL
na recept ali brez, bogata izbira okvirov in sončnih očal

Pregled vida:
v ponedeljek, torek, petek od 14.30 do 16. ure
v četrtek od 8. do 10. ure, v sredo od 13.30 do 15. ure
V ORDINACIJI V SERVISU

Delovni čas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.
Telefon: 22-196

Priporočila se OČESNA OPTIKA MARIBOR!

OSNOVNA ŠOLA DAVORIN JENKO CERKLJE

1. Svet osnovne šole razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA ŠOLE

2. Razpisna komisija sveta osnovne šole razpisuje prosta dela in naloge

POMOČNIKA RAVNATELJA

Kandidati pod točko 1. in 2. morajo poleg pogojev iz 511. člena zakona o združenem delu in 137. členu zakona o osnovni šoli izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti pozitiven odnos do socialistične revolucije, bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov ter drugih njenih pridobitev, ustvarjalni odnos do uveljavljanja samoupravljanja in samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja ter družbenopolitične aktivnosti,
- moralno etična merila kot so: odnos do dela, ljudi in sodelavcev; spoštovanje zakonitosti, odgovorno gospodarjenje z družbenimi sredstvi ter sposobnost povezovanja pravic z dolžnostmi in odgovornostjo,
- imeti sposobnost samostojnega in ustvarjalnega dela ter organizacijske in strokovne sposobnosti potrebne za uresničevanje smotrov in nalog osnovne šole

Kandidata bosta izbrana za dobo štirih let.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov Osnovna šola Davorin Jenko, Cerklje na Gorenjskem, s pripisom:

- pod 1. — »za razpis ravnatelja«
 - pod 2. — »za razpis pomočnika ravnatelja«
- v 20 dneh po objavi razpisa. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno-regulacijske in stikalne tehnike
KRANJ, n. sol. o.

Delavski svet TOZD Tovarna merilnih naprav Kranj razpisuje dela oziroma naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE GOSPODARSKE PRIPRAVE PROIZVODNJE

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska izobrazba ekonomske, komercialne, tehnične ali organizacijske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj v gospodarstvu,
- ustrezne organizacijske in kreativne sposobnosti,
- pogoje, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Mandatna doba za razpisana dela je 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Iskra Kibernetika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, Kranj, z oznako »razpis za Merilne naprave«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 60 dneh po končanem zbiranju prijav.

KOMPAS HOTEL BLEJ

Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge

- NATAKARJA
- SOBARICE
- KUHARJA
- PERICE — LIKARICE

Pogoji:

- pod 1. — KV natakara, pasivno znanje dveh tujih jezikov, tečaj higienskega minimuma, 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca
- pod 2. — končana osnovna šola, pasivno znanje enega tujega jezika, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo en mesec
- pod 3. — KV kuhar, izpit iz higienskega minimuma, 2 leti delovnih izkušenj, 2 meseca poskusno delo
- pod 4. — končana osnovna šola, 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj, en mesec poskusno delo

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh na naslov: Kompas TOZD hotel Blej, komisija za delovna razmerja, Cankarjeva 2.

TEMELJNO SODIŠČE
KRANJ

Na podlagi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

SNAŽILKE

za enoto temeljnega sodišča
v Radovljici

Pogoji:

— končana osnovna šola.

Delavka, ki bo sprejeta na delo, bo združevala delo in določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Interesentke naj v 15 dneh po objavi vložijo pisemne prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o pogojih na naslov: Predsedništvo temeljnega sodišča v Kranju, Ulica Moša Pijsade 2.

Kandidate bodo o izbiri obveščene v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

GLASBENA ŠOLA KRANJ

bo vpisovala nove učence za šolsko leto 1983/84 20. maja 1983 od 8. do 10. ure in od 16. do 19. ure, v Glasbeni šoli Kranj. Nove učence bomo sprejemali v naslednje oddelke:

- solopetje
- kitara
- harmonika Kranj in Cerklje
- oboa
- violina
- predšolska glasbena vzgoja (otroci rojeni 1977 in 1978)

Predhodne prijave sprejemamo vsak dan od 8. do 13. ure in v ponedeljkih od 13. do 16. ure. Poimenski seznam prijavljenih kandidatov bo objavljen na oglasni deski Glasbene šole Kranj, 3 dni pred sprejemnim izpitom.

ISKRA TELEMATIKA
Industrija
za telekomunikacije
in računalništvo
KRANJ, n. sol. o.

Komisija za kadrovske zadeve

TOVARNE POSEBNIH
TELEKOMUNIKACIJSKIH
NAPRAV —
BLEJSKA DOBRAVA

objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom

VARNOSTNIKA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- dokončana osnovna šola,
- odslužen vojaški rok,
- starost do 45 let,
- obvladanje slovenskega jezika,
- pogoje, ki so določeni z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Jesenice.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Telematika, Kranj, kadrovska služba, Savska loka 4, z oznako »za TOZD PTN«.

Rešiti, kar se še sploh rešiti da

V Gozd Martuljku obnavljajo Špikov hotel, ki je povsem dotrajan — Veliko denarja za obnovo — Kamp sprejema zimske in letne goste

Hotel Špik v Gozd Martuljku je popolnoma dotrajan, zato ga Integral obnavlja. — Foto: D. Sedej

Gozd Martuljka — Izrednih lepota Gozd Martuljka v zgornjesavski dolini še vedno ne znamo izkoristiti: penzion in hotel kamp ter vlečnica, to je vse premalo, da bi se tod ustavljali ali ostajali domači in tuji gostje. Poleg tega je razen kampa vse silno zastarelo in potrebno temeljite obnove. Se najbolj pa nekdanji Rozmanov dom ali hotel Špik v Gozd Martuljku, ki je last Integrala, delovne organizacije Golf-turist, vsi trije martuljski objekti pa so temeljna organizacija.

Da bi nekako reševali hotel v Martuljku, so se na jeseniški občini dogovorili, za ukrep družbenega gospodarstva in za temeljito sanacijo objekta. O tem, kakšni so križi in težave pri reševanju do skrajnosti zanemarjenega hotela s kar 227 posteljami in 500 restavracijskimi sedeži, smo se pogovarjali s predsednico kolektivnega poslovnodnega organa Cveto Pečar.

»Hotel je izredno velik in vsa leta premalo vzdrževan. Lani smo začeli s sanacijo, da bi lahko delali vsaj v kolikor toliko normalnih delovnih pogojih. Želja vseh 56 redno zaposlenih je, da bi hotel pridobil višjo kategorijo in tako pritegnil več gostov, a

žal se je izkazalo, da bodo potrebna izdatna finančna sredstva, da bomo opravili vsaj najnujnejša obnovitvena dela. Tudi penzion Špik kar kliče po obnovitvi; edini, ki ima nekaj perspektive, je kamp.

Sanacijo smo si zamislili v dveh fazah: s prvo smo začeli jeseni, ko smo obnovili vodne instalacije. Toda ko tako stare stavbo začne obnavljati, se pokaže na stotine drugih stvari, med drugim je treba obnoviti električne instalacije.

V drugi fazi — da bi bil hotel lahko odprt 15. junija — je treba obnoviti kuhinjo, nekatere stene, saj povsod zamaka. Vsa sanacija je ocenjena na več kot milijardo starih dinarjev, medtem ko bo za obnovo centralne kurjave zmanjkalo domala še enkrat toliko denarja. Nesmotno je tudi, da imamo dve kotlovnici. Vsa obnovitvena dela opravlja Gradbeno podjetje Bežigrad iz Ljubljane.

Hotel je šele zdaj, ko ga obnavljajo, pokazal svojo dotrajanost. Zdi se, da bi bilo sploh najbolje, da bi ga podrli in postavili novega, kakor so pri Integralu že pred leti načrtovali.

Cveta Pečar

Vendar je zmanjkalo denarja in o novogradnji sploh ni misliti, saj se za sanacijo ni dovolj denarja. Prejšnji gospodarji so hotel prepustili nemilosti časa in propadanosti. Težko je verjeti, da bo po obnovi kaj bolje, čeprav je Integralu treba priznati, da je vendarle začel z obnovo, za katero pa bo odšel mastne denarje.

Ob hotelu stoji kamp, ki sprejema zimske in poletne goste, tako domače kot tuje. Ze lani so uredili elektriko in razsvetljavo, nove so sanitarije, kamp ima tudi nekaj športnih igrišč. Pri Integralu si želijo, da bi postavili ob hotelu in v kampu še tri igrišča za tenis, ki očitno najbolj privabljajo tiste goste, ki si želijo rekreacije. V povezavi s Kranjsko goro bi vsako zimo kar najbolj uredili tudi tekaške proge, za katere imajo v Gozd Martuljku obilo možnosti.

Prav žalostno je, ko spazuješ mrtvi martuljski turizem, saj bi bil kraj lahko odlična turistična točka. Žal pa v sedanjem gospodarskem položaju sploh ni misliti, da bi si lahko v prihodnje obetali pozitivno. Veseli smo lahko že tega, da so se pri Integralu odločili, da pač rešijo, kar se rešiti da ...

D. Sedej

Dom na Vodiški planini odprt

Radovljica — Partizanski dom Vodiška planina na Jelovici sodi med tiste prijetne počitniške domove, ki jih radi obiskujejo zlasti bolniki s srčnimi motnjami in vsi, ki želijo počitka v lepem gozdnem svetu. Dom stoji na 1118 metrih nadmorske višine in je odprt že od 1. maja. Od tude so možni krajiši in daljši sprehodi po krajih, znanih iz narodnoosvobodilnega boja.

Dom upravlja upravni odbor pri občinskem odboru ZZB NOV Radovljica, ki je že aprila poslal vsem občinskim organizacijam ZZB NOV in nekaterim turističnim poslovalnicam letošnje cenene gostinskih in pensijskih storitev. Cene so precej pod povprečjem cen v podobnih objektih. Za pensijsko oskrbo je potrebno odšteti članom ZZB NOV in njihovim svojcem od 460 do 520 dinarjev, njihovim otrokom od 220 do desetih let pa od 340 do 400 dinarjev. Za nečlane in druge goste je cena pensiona od 540 do 580 dinarjev, za otroke od 400 do 440 dinarjev. Partizanski dom bo odprt vključno do 15. oktobra. JR

Avseniki v Stražišču 12. maja

Stražišče — Stražiška borčevska organizacija že nekaj let zapored organizira v dvorani Iskre na Laborah koncert ansambla Bratov Avsenik. Letošnji koncert bi moral biti 31. marca, pa je zaradi boleznih v ansamblu odpadel. Krajevna organizacija Zveze borcev obvešča vse, ki imate že karte za ta koncert, da bodo Avseniki nastopili v Stražišču v četrtek, 12. maja ob pol devetih zvečer v Iskrini dvorani na Laborah.

GLASOVA ANKETA

Skrivnosti zemeljskih tal

Tržič — Bistrica pri Tržiču je bila v soboto in nedeljo znova »meka« za številne domače in tuje ljubitelje mineralov ter fosilov. Ob 11. razstavi, na kateri so z bogatimi zbirkami izstopali zlasti pokrovitelji iz Titovega Velenja, dopolnjevali pa so jo tudi zasebni zbiratelji, se je v soboto dopolne odvijal tudi seminar za učitelje v slovenskih osnovnih in srednjih šolah na temo Sodobni vidiki geologije in mineralogije. Srečali so se podpisniki družbenega dogovora o financiranju mednarodnih razstav mineralov in fosilov v Tržiču, skratka, bilo je živahno kot v Bistrici že dolgo ne. Nekaj mnenj o razstavi in spremljajočih dogajanjih.

Marko Vraničar, direktor Gorenja iz Titovega Velenja: »Vesel sem, da se je letos gospodarstvo Šaleške kotline odločilo, da pomaga organizirati lepo in koristno razstavo. Kot laik sem z razstave odnesel enkratne vtise, za strokovnjake, ki minirale in fosile poznajo, pa morajo biti še boljše. Zlasti pomembno se mi zdi, da je razstava predvsem vzgojno usmerjena, da ne gre le za izmenjavo zbir, ampak za vzgojo mladih — ob tem so posebno spodbudni uspehi krožkov mladi geolog v tržičkih osnovnih šolah — ki množično prihajajo na razstavo.«

Rajko Jelovčan, srednješolec iz Zabnice: »Za zbiranje mineralov se mi navdušili prijatelji, osvojili pa so me, ko sem blizu doma našel nahajališče kremenca. Potem sem se včlanil v tržičko društvo, v katerem je dovolj možnosti za pridobivanje novih znanj

o mineralih in fosilih ter za bogatenje zbirke. V svoji zbirki imam okrog sto mineralov. Nekateri sem prinesel na razstavo, da bi jih prodal ali zamenjal za druge.«

Vid Gregorač, dipl. inž. geologije, profesor na geološki usmeritvi v srednji naravoslovni šoli v Ljubljani: »V šoli še nimamo urejene geološke zbirke, zato se mi zdi tržička razstava izredno lepo dopolnilo pouku. Prikazuje, kakšno bogastvo sploh imamo v Jugoslaviji. Zlasti so me presenetile rudnine iz Trepče, zanimive tudi v evropskem merilu. Razstava se mi zdi pomembna tudi zato, ker z njo zaživijo stroka geologija, mineralogija, paleontologija. Strokovno vodstvo po razstavi je bilo dobro in mislim, da so učenci odnesli veliko novih znanj. Na razstavi me, moti le nekaj preveč »kravarije«, pa tudi cene mineralov in fosilov so zelo visoke.«

Vera Železnik, učiteljica biologije in kemije iz osnovne šole Ketteja in Murna v Ljubljani: »Na razstavo me je pritegnil predvsem seminar za učitelje, ki sem se ga tokrat prvič udeležila. Tema Sodobni vidiki geologije in mineralogije je vsebovala prikaz geologije Šaleške kotline ter sodobne tehnologije pridobivanja lignita v Rudarsko-elektroenergetskem kompleksu Titovega Velenja. Glede na to, da teh področij ne poznam preveč dobro, mi bo seminar veliko pomagal pri delu z učenci.«

H. Jelovčan

Zapisan v zgodovino alpinizma

V četrtek popoldan je bila v dvorani kranjske občinske skupščine žalna svečanost ob tragični smrti Jerneja Zaplotnika-Nejca, alpinista-himalajca in načelnika alpinističnega odseka Planinskega društva Kranj.

KRANJ — 31-letni Kranjčan, ki je plezalsko pot pričel v gorah nad Jezerskim, se je zadnje aprilske nedelje ponesrečil pri osvajanju Manaslaja, svojega četrtega osemtisočaja. Na smer splitske odprave, s katero je prejel tudi preprečo podor kamenja in ledu, ki velja v gorah Himalaje za trajno nevarnost. Odločala je narava in ne entuziazem alpinistov.

»Jernejeva smrt je velika izguba za slovenski alpinizem in boleča izkušnja, iz katere moramo črpati moči za nove uspehe,« je dejal načelnik komisije za odpravo v tujecanosti, na kateri so se poleg pokojnikove družine zbrali članovi pri Planinski zvezi Slovenije Aleš Kunaver na žalni svečanosti, na kateri so se poleg pokojnikove družine zbrali številni Nejčevi prijatelji, ljubitelji gore, družbenopolitični delavci občine, predstavniki Planinske zveze Slovenije in Planinskega društva Mosor iz Splita. Izraze sožalja so poslali planinci iz vse Slovenije, iz bratskih republik, iz zamejstva ter vodstva in alpinistov le stežka našel odgovore.

O Zaplotnikovih alpinističnih podvigih in o njegovi predanosti alpinizmu in planinstvu so spregovorili starosta slovenskih planincev dr. Miha Potočnik, predsednik Planinske zveze Slovenije Tomaž Banovec, predsednik kranjskega društva Franci Ekar ter predstavnik splitskih planincev Drago Uličić. V žalnih govorih so poudarili, da se je Nejc zapisal v zgodovino alpinizma, s svojo knjigo Pot in publicističnimi prispevki pa je zastavil vprašanja, na katera bo tudi sedanji rod slovenskih planincev in alpinistov le stežka našel odgovore.

inles
varčujmo
z energijo!
kombivak
okna

50 podstrešnih stanovanj

Kranj — V starem delu Kranja, pa tudi na Zlatem polju in na Planini, si je nekaj posameznikov v družbenih stanovanjskih objektih že uredilo podstrešna stanovanja. Samoupravna stanovanjska skupnost namerava temeljiteje preučiti možnost izgradnje oziroma pridobitve stanovanj. Prvi izračuni kažejo, da bi na ta način dobili precej novih stanovanj. To pa bi obenem delno ublažilo pomanjkanje stanovanj, posebno še, ker bodo družbeno zidavanj stanovanj začasno precej zmanjšala.

Predvidevajo, da bodo v starejših blokih na Planini in Zlatem polju ter deloma na Golniku pridobili okrog 50 podstrešnih stanovanj. Strokovnjaki ocenjujejo, da konstrukcijskih elementov obrestih spremenjati. Prav tako ne bo težav s priključitvijo na komunalne naprave. Izračuni tudi kažejo, da bo kvadratni meter podstrešnega sta-

novanja v starejših blokih na Planini veljal okrog 30 tisoč dinarjev, na Zlatem polju pa okrog 20 tisoč. Vendar pa bo točna cena znana, ko bo izdelana tehnična dokumentacija.

Kot rečeno, so bloki, v katerih nameravajo preurediti podstrešna stanovanja lastniki ali različne organizacije. Le-te takšno načinu pridobivanja novih stanovanj površnin ne nasprotujejo. Malo manj pa so urejanju podstrešnih stanovanj sedanjostanovalci. Vendar njihovih ugovorov tam, kjer podstrešja niso pomembna funkcionalni prostor hiše in kjer bi zaradi preureditve v stanovanja nastali problemi, ne bo mogoče upoštevati. Pomembno je mogoče upoštevati. Pomembno je tudi to, da je takšna podstrešja moč tudi predati v zelo prijetna stanovanja. To so na primer dokazali nekateri navdušeni mladi posamezniki, ki so si že uredili takšna stanovanja.